

Samen Vooruit

Met oog voor elkaar bouwen aan
een vrij, veilig en groen Teylingen

Tussenrapportage 2026

teylingen.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding en samenvatting	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Leeswijzer	5
1.3 Stand van zaken beleidsbegroting	6
1.4 Financiële ontwikkelingen	7
2 Voortgang beleid uit begroting en financiële afwijkingen	9
2.1 Programma 1 Samenleven.....	9
2.1.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen	9
2.1.2 Financiële afwijkingen	11
2.2 Programma 2 Leefomgeving	17
2.2.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen	17
2.2.2 Financiële afwijkingen	18
2.3 Programma 3 Bedrijvigheid.....	21
2.3.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen	21
2.3.2 Financiële afwijkingen	22
2.4 Programma 4 Bestuur.....	23
2.4.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen	23
2.4.2 Financiële afwijkingen	24
2.5 Algemene dekkingsmiddelen.....	26
2.5.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen	26
2.5.2 Financiële afwijkingen	26
3 Toelichting afwijking op geplande activiteiten	28
Programma 1 Samenleven.....	29
3.1.1 Vitaliteit	29
3.1.3 Werk en inkomen	31
3.1.4 Opgroeien en opvoeden	32
3.1.5 Thuis als basis	35
3.1.6 Passende ondersteuning.....	35
Programma 2 Leefomgeving	37
3.2.3 Openbare ruimte.....	37
3.2.4 Duurzaamheid	40
Programma 3 Bedrijvigheid	44
3.3.1 Economie	44
Programma 4 Bestuur	45
3.4.1 Dienstverlenende overheid	45
3.4.3 Rechtmatige overheid	46
Bijlagen	48
Bijlage 1: Financieel overzicht Tussenrapportage	49

Bijlage 2: Administratieve wijzigingen	52
Bijlage 3: Investerings	56
Bijlage 4: Paragraaf bedrijfsvoering	57
Bijlage 5: Monitor rekenkameronderzoek.....	58

1 Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Tussenrapportage van het jaar 2026. Conform de financiële verordening van de gemeente Teylingen informeren wij u over de stand van zaken van de beleidsbegroting. Het betreft de voortgang van de geplande activiteiten uit de begroting. Het doel van de tussenrapportage is om het college van B en W en de gemeenteraad in staat te stellen een beleidsinhoudelijk debat te voeren over de uitvoering van de begroting en over de financiële middelen.

De tussenrapportage heeft drie functies:

1. Inzicht geven in de voortgang van de geplande activiteiten uit de begroting en een afwijkingenrapportage gericht op bijsturing in geval van achterblijvende realisatie op de uitvoering van de programmabegroting.
2. Inzicht geven in de voortgang van de activiteiten vanuit het raadsprogramma en de activiteiten uit het collegewerkprogramma "Samen maken wij Teylingen".
3. De begroting financieel actueel te houden en, indien nodig, in overeenstemming te brengen met genomen besluiten.

In december wordt aan de gemeenteraad een slotwijziging voorgelegd. Hier wordt de mogelijkheid gegeven om de begroting voor 2026 financieel bij te stellen.

De peildatum van deze rapportage is 1 juli 2026. Waar mogelijk kijken wij vooruit naar de te verwachte effecten op de Jaarrekening 2026 en indien nodig komen we met (financiële) maatregelen.

1.2 Leeswijzer

Algemeen

In deze Tussenrapportage leest u in hoofdstuk 2 per programma – op hoofdlijnen – de voortgang van de uitvoering op activiteiten uit de begroting **en specifiek uit het raadsprogramma en collegewerkprogramma "Samen maken wij Teylingen"**. Eventuele ontwikkelingen worden per programma toegelicht.

De voortgang van de activiteiten wordt weergegeven met een statusicoon. Daarna wordt op programmaniveau en per thema inzichtelijk gemaakt welke financiële ontwikkelingen te melden zijn. In hoofdstuk 3 ziet u, per thema en per activiteit, waar een afwijking te melden is. U ziet in deze tabel eerst de tekst zoals deze is opgenomen in de Begroting 2026 en bij de toelichting de reden van de afwijking.

Legenda stoplichtenmodel	
Toelichting status	Statusicoon
Afgerond. Deze activiteit komt niet meer terug in de volgende programmabegroting.	
Activiteit wordt naar verwachting in 2026 niet behaald en wordt naar verwachting in 2026 niet uitgevoerd. Deze afwijking wordt in de tussenrapportage apart toegelicht.	
Activiteit wordt naar verwachting in 2026 deels behaald of loopt vertraging op. Deze afwijking wordt in de tussenrapportage apart toegelicht.	
Activiteit wordt in 2026 behaald. Deze worden in de tussenrapportage niet apart toegelicht. Wel worden deze in de samenvatting meegenomen.	

Financiële afwijkingen

De financiële afwijkingen boven de €25.000 worden per programma toegelicht.

De afwijkingen kleiner dan €25.000,- en administratieve wijzigingen van budgetten (budgettaire neutrale correcties naar het juiste grootboeknummer) worden in 'Bijlage 1 Begrotingswijzigingen' nader toegelicht.

Het kan zijn dat in de tabel onder overige een hoger bedrag dan €25.000 is opgenomen. Dit betreft dan een combinatie van kleinere bedragen die zijn terug te vinden in 'Bijlage 1 Begrotingswijzigingen'

Onderscheid is gemaakt in bijstellingen die incidenteel of structureel van aard zijn. De structurele wijzigingen worden meegenomen in de begroting 2027-2030.

De plus en min tekens bij de bedragen in deze rapportage kunnen als volgt worden verklaard:

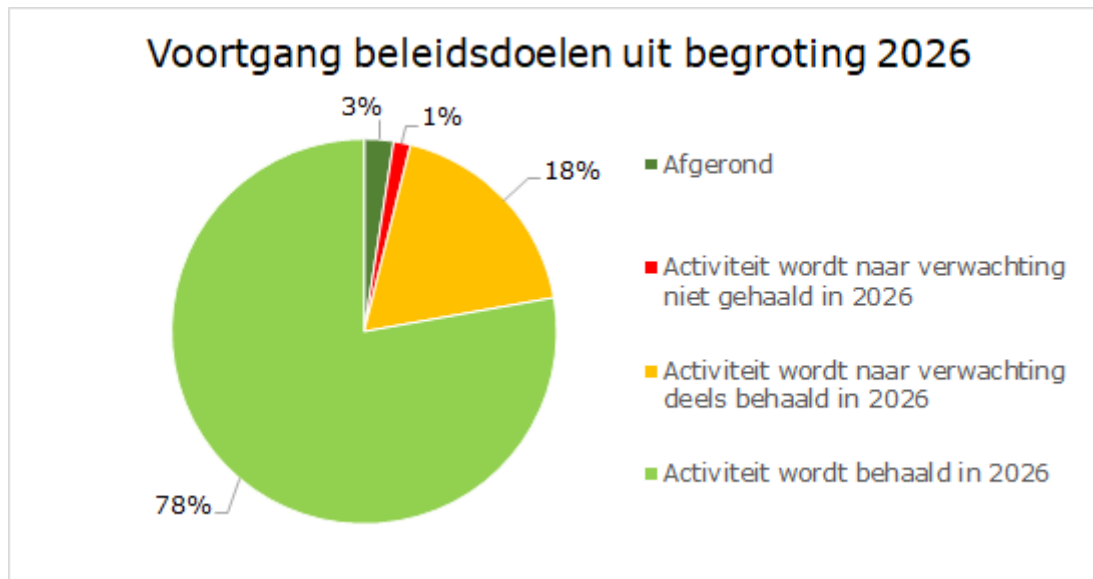
- Uitgaven zijn negatief (-) en inkomsten positief (+) opgenomen
- Wijzigingen voor hogere uitgaven en lagere inkomsten zijn negatief (-) opgenomen
- Wijzigingen voor lagere uitgaven en hogere inkomsten zijn positief (+) opgenomen

Er is niet altijd een koppeling tussen een beleidsmatige en financiële afwijking.

Onderstaande tekst komt meerdere keren voor bij de toelichting Financiële afwijkingen per programma. De bijdrage aan Holland Rijnland is verdeeld over meerdere taakvelden. Er moet een financiële aansluiting zijn per taakveld met bovenliggende tabel.

1.3 Stand van zaken beleidsbegroting

In deze paragraaf gaan wij in op ontwikkelingen op de beleidsdoelstellingen die opgenomen zijn in de Begroting 2026 en die van invloed zijn op de huidige stand van zaken binnen onze gemeente.

Uit bovenstaande figuur is af te lezen dat naar verwachting 81% van de vastgestelde activiteiten in de Begroting 2026 (grotendeels) gehaald gaan worden. Van 18% weten we dat de activiteiten vertraging op hebben gelopen en deels gerealiseerd worden in 2026. Voor 1% geldt dat de activiteiten in 2026 niet in uitvoering zijn gebracht. Hieronder volgt een beknopte samenvatting per programma (reactie college).

1.4 Financiële ontwikkelingen

De Tussenrapportage 2026 rapporteert over de afwijkingen op de financiële budgetten zoals deze eerder door de raad zijn vastgesteld bij de Programmabegroting 2026.

Saldo begroting 2026

Het saldo van de Programmabegroting 2026 is gestart met €198.000 positief. Na wijzigingen van raadsbesluiten tot en met juni 2026 voor deze tussenrapportage bedraagt dit € 548.000 positief

Resultaat tussenrapportage 2026

Na het verwerken van de mutaties uit de tussenrapportage 2026 komt het resultaat van de tussenrapportage uit op € 1.068.000 positief.

Financiële doorkijk Tussenrapportage 2026

Bedragen x € 1.000 (-/- = nadelig)	
Financieel beeld op hoofdlijnen	2026
Saldo Programmabegroting 2026	198
Besluiten gemeenteraad	350
Resultaat Tussenrapportage 2026	520
Saldo Programmabegroting 2026 na Tussenrapportage	1.068

Gezien de huidige ontwikkelingen is het te verwachten resultaat (het saldo van de Jaarrekening 2026) een prognose. Er is namelijk nog een flink aantal onzekerheden die het te verwachten saldo nog kunnen beïnvloeden. Het gaat onder andere om de circulaires van het Gemeentefonds (Septembercircular 2026), krapte op de arbeidsmarkt en de afrekeningen van de gemeenschappelijke regelingen.

Helaas moeten we constateren dat, ondanks de inhoudelijke resultaten en ambities die gerealiseerd worden, dat de veelal open eind regelingen in programma 1 leiden tot forse financiële afwijkingen.

Zo worden vanaf 2025 de kosten voor jeugdhulp afgerekend op basis van het daadwerkelijke gebruik in dat jaar (t-0), in plaats van op basis van een verdeelsleutel van twee jaar geleden (t-2). Dit heeft als voordeel dat de gemeente Teylingen sneller voordeel heeft van maatregelen die ze neemt om de instroom te verminderen. Het nadeel is dat het moeilijker is om vooraf goed in te schatten hoeveel het gaat kosten.

Bijstelling kosten gespecialiseerde jeugdhulp (€ 1.138.579, nadelig)

SOZ heeft de 1e prognose over 2026 afgegeven over de eerste 4 maanden van 2026. Uit deze prognose blijkt een stijging van de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp ten opzichte van vorig jaar, welke voornamelijk worden verklaard door indexatie. Bij de vaststelling van de begroting is er een risico opgenomen van €800.000 voor gespecialiseerde jeugdhulp. Nu blijkt dat er op basis van de eerste 4 maanden geen daling waarneembaar is vindt er nu bijstelling plaats. Deze bijstelling heeft ook plaatsgevonden in de begroting 2027-2023

Andere grotere afwijkingen die we zien in deze tussenrapportage zijn:

Algemene uitkering

In de tussenrapportage 2026 is de september en meicircular van 2026 meegenomen. De vorige begroting ging nog uit van de meicircular 2025. De gemeente ontvangt nu meer geld

(€ 1.043.000 voordeel, structureel) van het Rijk, onder andere door: een hogere uitkeringsfactor, meer inwoners in bepaalde groepen (zoals 75+ en kleine kernen) en een hogere participatie-uitkering.

Realisatiestimulans

De realisatiestimulans is een bouwimpuls gericht op het stimuleren van de realisatie van betaalbare woningen die voldoen aan de vastgestelde criteria. Voor iedere woning die aan deze criteria voldoet en waarvoor de paal is geslagen, wordt een bijdrage van € 7.000 ontvangen. De verwachte inkomsten van € 770.000 zijn daarmee gebaseerd op het aantal woningen dat binnen de regeling wordt gerealiseerd.

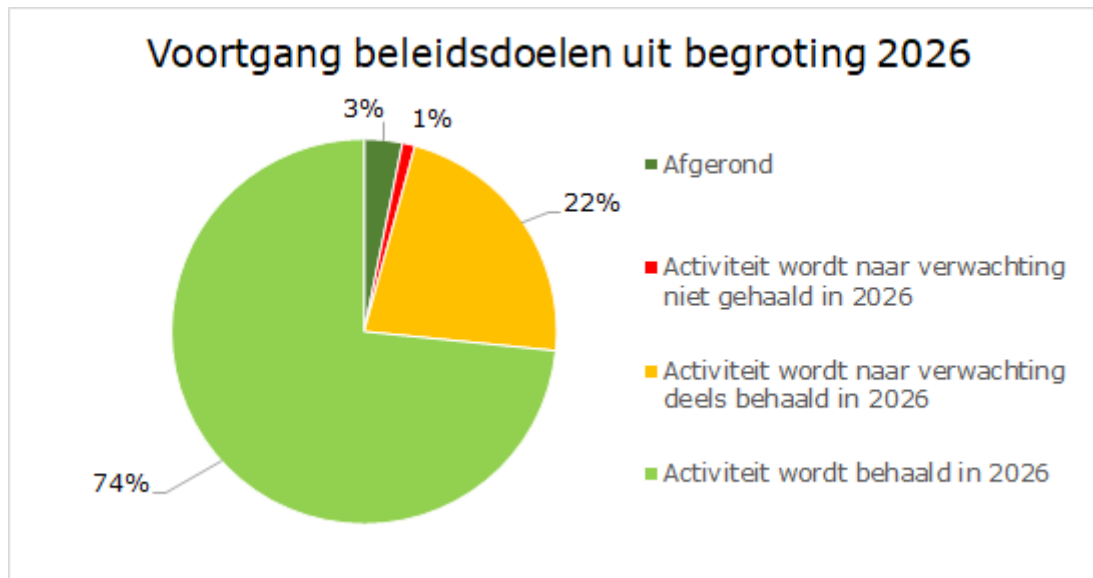
In de komende hoofdstukken staat een compleet overzicht van zowel de beleidsmatige- als financiële afwijkingen per 1 juli 2026.

2 Voortgang beleid uit begroting en financiële afwijkingen

In dit hoofdstuk zal de stand van zaken van de activiteiten per programma op hoofdlijnen worden toegelicht, een meer uitgebreide toelichting op de afwijkingen is opgenomen in hoofdstuk 3. Daarnaast is per programma een tabel opgenomen met de financiële aanpassingen met een toelichting.

2.1 Programma 1 Samenleven

2.1.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen

Algemeen

Het is goed om vast te stellen dat binnen programma 99% alle acties zijn/worden opgepakt. Een aantal activiteiten staan op oranje. We blijven monitoren in hoeverre deze in 2026 behaald worden. Alle activiteiten staan in het teken van de ambities uit de Maatschappelijke agenda (MAG). De MAG is de kapstok van waaruit we werken, in 2024 is de herijkte MAG vastgesteld door de raad. Het werken met de Maatschappelijke agenda betekent onder meer dat we steeds meer samen met de samenleving aan deze ambities werken en dat we zo goed mogelijk proberen te meten wat de acties bijdragen aan het realiseren van de ambities.

Trends en ontwikkelingen

Programmaplan Jeugd

De jeugdzorg staat al langere tijd onder grote druk. Landelijk is de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld en in uitvoering genomen. Vanuit samenwerkende gemeenten Jeugdhulp Holland Rijnland zijn de taskforcemaatregelen ingezet. Ondanks deze inspanningen, die nog volop in uitwerking zijn, zien we voornamelijk onvoldoende concrete resultaten. De instroom blijft hoog, wachttijden houden aan, inzet van jeugdhulp is niet altijd passend, de problematiek wordt complexer en de kosten lopen verder op. Het is daarom noodzakelijk om, naast de Hervormingsagenda en de taskforcemaatregelen, samen met partners, jeugdigen en hun gezinnen op een andere manier naar deze opgave te kijken.

Dit doen we met het Programmaplan Jeugd, waarvoor de financiën door de raad zijn toegekend in mei 2026. Met dit programma versterken we de pedagogische basis, normaliseren opvoedvragen, zetten het voorveld steviger neer en organiseren regie en datagedreven sturing. We bouwen aan

een duurzaam jeugdhulpstelsel waarin jeugdigen zoveel mogelijk dichtbij en normaal opgroeien en waarin gespecialiseerde jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar blijft voor wie dit echt nodig heeft.

Organisatie Voor ieder 1

We werken verder aan de versterking van de lokale sociale teams. Dit valt samen met de transitie van de organisatie Voor ieder 1, per 1 juli 2025 heeft de organisatie namelijk al het personeel in dienst genomen. Er is een nieuwe uitvoeringsovereenkomst opgesteld. Hierdoor is de hulp-, en dienstverlening duurzaam geborgd, blijft de samenwerking met de gemeente nauw, is er ruimte voor ontwikkelingen en worden maatschappelijke problemen samen met Voor ieder 1 en andere maatschappelijke partners opgevangen. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een passende ondersteuning voor de inwoner en optimale ontwikkeling voor de jeugd.

GALA/IZA/AZWA

De gemeente werkt aan een samenhangende en preventieve aanpak binnen het sociaal domein, in lijn met drie landelijke akkoorden die elkaar versterken.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) richt zich op toekomstbestendige zorg, waarbij meer samenwerking wordt gevraagd tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgaanbieders. De nadruk ligt op passende zorg, het versterken van de eerste lijn en meer inzet op preventie. We werken hieraan in regionaal verband. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) geeft hieraan op dit moment al lokaal invulling door de uitvoering van het lokale plan van aanpak, met specifieke uitkeringen (SPUK) voor gemeenten. Daarmee wordt geïnvesteerd in gezondheidsbevordering, het terugdringen van gezondheidsachterstanden, een gezonde leefomgeving en het versterken van de sociale basis. Beide akkoorden gaan over in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het AZWA is een landelijk akkoord, die de beweging van zorg naar preventie moet versnellen. AZWA richt zich op het versterken van regionale samenwerking, het verlagen van administratieve lasten, en het slimmer inzetten van personeel en technologie om de oplopende druk in zorg en welzijn het hoofd te bieden. In 2026 wordt er een regionaal werkplan ingediend, waar ook ruimte is voor lokale inbreng.

Toekomstbestendige dienstverlening Burgerzaken

De dienstverlening bij Burgerzaken staat op een kantelpunt. De huidige formatie en inrichting zijn ontoereikend om de wettelijke taken, de aanstaande centralisatie van de backoffice en de naderende uitstroomgolf (door pensionering) van medewerkers duurzaam op te vangen. Bovendien ligt er een kwalitatieve uitdaging om het team, in het verlengde van het opleidingsplan, blijvend op het vereiste kennisniveau te brengen en houden. Uit de analyse blijkt dat niets doen geen optie is: dit leidt direct tot risico's voor de continuïteit van de dienstverlening. In Q1 Q2 2026 is een strategisch Personeel Plan opgesteld dat inzicht biedt in datgene wat nodig is en waar de hiaten binnen Burgerzaken zich voordoen.

Centralisatie Backoffice

De centralisatie Backoffice is gestart omdat de huidige inrichting leidt tot onvoldoende kwaliteit, kwetsbare bezetting en beperkte ontwikkeling van medewerkers. Centralisatie is nodig voor groei, kennisdeling en omgaan met toenemende complexiteit in wet- en regelgeving.

Een centrale backoffice verbetert de dienstverlening (telefonisch, per e-mail en fysiek) en zorgt voor meer efficiency en beter overzicht. De inzet van de centralisatie is een goed functionerende backoffice die optimale dienstverlening biedt. Door gebrek aan ervaring en kennis blijven zaken nu te lang liggen en ontbreekt overzicht. Toenemende complexiteit vraagt om betere kennisdeling, waardoor werkdruk afneemt en werkplezier behouden blijft. Dit voorstel wordt op dit moment ter besluitvorming voorgelegd.

Leegstand Woningen

Vanuit de wet Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) is het college verantwoordelijk voor een juiste en actuele registratie in de BRP. Honderden landelijke afnemers van de BRP baseren hun regelingen toek

eningen van bijvoorbeeld toeslagen en uitkeringen op de BRP. Als de adreskwaliteit niet op orde is door administratieve leegstand in de BRP lopen gemeenten ook inkomsten mis vanuit het Gemeentefonds, afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Daarnaast is het vanuit veiligheidsoogpunt van essentieel belang om de BRP op orde te hebben zodat er voor de hulpdiensten altijd inzichtelijk is wie en hoeveel personen er op welk adres staan ingeschreven, denk hierbij aan brand en crisisbeheersing. Er staan 1080 woningen binnen HLT leeg, Burgerzaken onderdeel adreskwaliteit heeft een plan gemaakt om te controleren op deze leegstand wat leidt tot juiste en volledige BRP registratie. Dit voorstel wordt op dit moment ter besluitvorming voorgelegd.

2.1.2 Financiële afwijkingen

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026 voor wijziging Turap 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting 2026 na wijziging Turap 2026
1. Vitaliteit	5.1 Sportbeleid en activering	950	527	0	24	1.726	2.277
	5.2 Sportaccommodaties	2.562	3.775	0	36	-1.252	2.559
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	432	826	0	56	-75	807
	5.6 Media	1.186	1.085	37	-6	10	1.126
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	288	325	0	50	0	375
	7.1 Volksgezondheid	3.175	2.987	0	0	50	3.037
2. Zorg voor elkaar	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.359	1.411	0	14	40	1.465
3. Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	9.860	9.762	-265	-4	907	10.400
	6.4 WSW en beschut werk	3.409	3.347	0	52	0	3.399
	6.5 Arbeidsparticipatie	690	668	40	-25	-1	682
4. Opgroeien en opvoeden	4.1 Openbaar basisonderwijs	305	251	42	0	-1	292
	4.2 Onderwijshuisvesting	2.223	2.469	0	0	0	2.469
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.651	1.625	-237	0	1	1.389
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	775	892	0	0	0	892
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.635	2.767	32	4	-28	2.775
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	8.119	8.152	-120	0	0	8.032
	6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	356	568	0	0	0	568
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.058	1.802	1.139	0	0	2.941

	6.792 PGB Jeugd	565	765	0	0	-166	599
	6.821 Jeugdbescherming	652	649	0	0	0	649
	6.822 Jeugdreclassering	91	81	0	0	0	81
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	93	0	220	0	91	311
5. Thuis als basis	6.811 Beschermd wonen (WMO)	922	1.406	-48	0	0	1.358
	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	220	174	38	-2	0	210
6. Passende ondersteuning	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.713	1.552	26	0	294	1.872
	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.195	1.128	21	0	585	1.734
	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.075	1.162	0	0	-44	1.118
	6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	3.140	3.047	0	0	181	3.228
	6.712 Begeleiding (WMO)	2.487	2.808	0	0	-231	2.577
	6.713 Dagbesteding (WMO)	857	836	0	0	53	889
	6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	80	100	0	0	0	100
	6.791 PGB Wmo	259	225	0	0	-4	221
	6.91 Coördinatie en beleid Wmo	114	115	0	0	-3	112
7. Burgerzaken	0.2 Burgerzaken	1.662	1.738	0	0	0	1.738
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	2	5	0	0	0	5
8. Mutaties reserves programma 1	0.10 Mutaties reserves	1.511	10	0	0	0	10
Subtotaal lasten		58.671	59.040	925	199	2.133	62.297
Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	na wijziging Turap 2026
1. Vitaliteit	5.1 Sportbeleid en activering	-200	-168	0	0	-199	-367
	5.2 Sportaccommodaties	-405	-293	0	0	-200	-493
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-195	-177	0	0	0	-177
	5.6 Media	-175	-28	0	0	-10	-38
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-51	-54	0	0	0	-54
	7.1 Volksgezondheid	-461	-306	0	-8	-50	-364

2. Zorg voor elkaar	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-56	-22	0	0	19	-3
3. Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	-7.767	-7.420	-109	0	-718	-8.247
	6.5 Arbeidsparticipatie	-32	0	0	0	0	0
4. Opgroeien en opvoeden	4.2 Onderwijshuisvesting	-49	-49	0	0	0	-49
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-336	-307	35	0	0	-272
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-223	-210	0	0	0	-210
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-3	0	0	0	-3
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-18	0	0	0	-18
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-19	0	0	0	0	0
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-25	0	0	0	0	0
5. Thuis als basis	6.811 Beschermd wonen (WMO)	-880	-1.230	212	13	0	-1.005
	6.812 Maatschappelijke en vrouwenopvang (WMO)	-225	-140	-91	0	-4	-235
6. Passende ondersteuning	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-568	-376	0	0	-970	-1.346
7. Burgerzaken	0.2 Burgerzaken	-871	-1.076	0	0	0	-1.076
8. Mutaties reserves programma 1	0.10 Mutaties reserves	-636	-1.966	0	0	0	-1.966
Subtotaal baten		13.174	-13.843	47	5	-2.132	-15.923
Totaal		45.495	45.197	971	203	0	46.373

Lasten

1. Vitaliteit

5.6 Media

Overheidsbrede dienstverlening (€ 37.123, nadelig, incidenteel)

De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid is per 2026 omgezet naar een decentralisatieuitkering. Deze middelen zijn in de septembercirculaire aangekondigd, waardoor dit bij de vaststelling van de begroting nog niet duidelijk was. Deze middelen zijn bedoeld voor inwoners om ook in de toekomst te rekenen op persoonlijke en laagdrempelige hulp bij regelzaken met de overheid.

3. Werk en inkomen

6.3 Inkomensregelingen

Kinderopvangtoeslagenaffaire raming baten en lasten 2026 (€ 115.759, budgetneutraal, incidenteel)

De baten en de lasten voor de kinderopvangtoeslagenaffaire 2026 moeten geraamd worden. Per saldo wordt deze regeling budgetneutraal in de begroting opgenomen.

ISD Geactualiseerde begroting 2026 (€ 411.372, voordelig, incidenteel)

De geactualiseerde begroting 2026 van de ISD zorgt voor een resultaat in de gemeentelijke begroting van positief € 351.800.

Dit wordt veroorzaakt door:

- Participatie: De lagere raming van de bijstandsuitkeringen en meer inkomsten vanwege de invoering van de eigen bijdrage voor Oekraïne.
- Zorg: lager kosten voor Hulp bij Huishouden Begeleiding, collectief vervoer en de woonvoorziening zijn lager geraamd op basis van de realisatie van 2025.

Binnen de gemeentelijke begroting is al rekening gehouden is met een aantal wijzigingen van de ISD (totaal € 60.572) positief, waardoor de correctie op de gemeentebegroting van positief € 411.372.

Energiearmoede decembercirculaire 2025 en meicirculaire 2026 (€ 32.652, nadelig, incidenteel)

Voor de aanpak van energiearmoede heeft het Rijk in de decembercirculaire 2025 (€ 10.884) en in de meicirculaire 2026 (€ 21.768) extra geld beschikbaar gesteld. Dit geld wordt ingezet voor de vervolgaanpak energiearmoede voor kopers. Dit project is mede al gefinancierd met SISA gelden, maar die lijken niet voldoende te zijn om aan de behoefte te voldoen.

6.5 Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie Van school naar duurzaam werk (€ 12.032, nadelig, structureel)

Op 1/1/2026 is de wet van school naar duurzaam werk ingegaan. De wet regelt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van deze wet. Hiervoor heeft het Rijk geld beschikbaar gesteld tot en met 2029.

Arbeidsparticipatie: Social return on Investment (SROI) (€ 28.248, nadelig, structureel)

Social Return on Investment (SROI) wordt uitgevoerd door Provalu. Sinds 2021 doet Provalu dit voor de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) heeft besloten dat SROI geen wettelijke taak is volgens de Participatiewet. Daarom stopt de huidige financiering op 1 januari 2026. Vanaf dat moment werken de gemeenten verder met Provalu via een inkooprelatie. Dit wordt nu opgenomen in de begroting van de gemeente.

4. Opgroeien en opvoeden

4.1 Openbaar basisonderwijs

Hogere uitgaven vergoeding bewegingsonderwijs (€ 41.551, nadelig, structureel)

Door de uitbreiding van het wettelijk aantal uren bewegingsonderwijs maken scholen meer gebruik van sportvoorzieningen. Daarnaast zijn de budgetten meerdere jaren niet geïndexeerd. Hierdoor ontstaat een structurele overschrijding van het budget. Het budget wordt daarom verhoogd naar het niveau van de werkelijke uitgaven en vanaf 2027 structureel verwerkt in de begroting 2027-2030.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Aframen begroting onderwijsachterstandenbeleid (OAB) (€ 65.038, voordelig, incidenteel)

De verwachte uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn aangepast in de begroting. De financiering loopt gedeeltelijk via een specifieke uitkering. Deze aframing heeft betrekking op de gemeentelijke middelen.

Aanpassen Peuteropvangbegroting (€ 21.946, voordelig, incidenteel)

Een gedeelte van de subsidie welke wordt verstrekt aan peuteropvang wordt gedekt vanuit de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Hierdoor is er sprake van onderbesteding op dit budget. Een gedeelte van dit budget wordt gebruikt voor het tekort op de middelen voor de inspectie kinderopvang. Het restant wordt afgeraamd.

Aframen budget leerlingenvervoer (€ 150.000, voordelig, incidenteel)

Voor het leerlingenvervoer is er een nieuwe overeenkomst aangegaan met dezelfde vervoerder, waardoor er per saldo minder kosten zijn gemaakt voor ongeveer hetzelfde aantal leerlingen.

6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Correctie indexatie subsidie Voorieder1 (€ 78.675, nadelig, structureel)

In de begroting is bij het opnemen van de indexatie van de subsidie aan Voorieder1 uitgegaan van een te laag bedrag waarover de indexatie had moeten plaatsvinden. Dit wordt nu gecorrigeerd.

6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal

Aframen budget taxi-vervoer jeugd (€ 120.000, voordelig, incidenteel)

Er zijn een aantal lange, individuele trajecten in het taxi-vervoer jeugd ten einde gekomen waardoor de kosten zijn afgenomen ten opzichte van vorig jaar.

6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal

Bijstelling kosten gespecialiseerde jeugdhulp (€ 1.138.579, nadelig, incidenteel)

SOZ heeft de 1e prognose over 2026 afgegeven over de eerste 4 maanden van 2026. Uit deze prognose blijkt een stijging van de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp ten opzichte van vorig jaar, welke voornamelijk worden verklaard door indexatie. Bij de vaststelling van de begroting is er een risico opgenomen van €800.000 voor gespecialiseerde jeugdhulp. Nu blijkt dat er op basis van de eerste 4 maanden geen daling waarneembaar is vindt er nu bijstelling plaats.

6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Inhuur jeugd (€ 50.591, nadelig, incidenteel)

Binnen het team jeugd heeft de senior beleidsmedewerker jeugd een andere baan gevonden. Dit is het moment om de structuur van de personele bezetting voor het team aan te passen, hand in hand met het programmaplan jeugd. Om dit op te kunnen vangen is er tijdelijk inhuur noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren.

Beleidsprogramma jeugd HR (€ 169.299, nadelig, structureel)

Het regionale beleidsprogramma jeugd 2026 is vastgesteld in de regio. Aan deze begroting ligt het regionaal uitvoeringsplan jeugd ten grondslag. Deze kosten hebben betrekken op de regionale samenwerking die plaatsvindt rondom gespecialiseerde jeugdhulp.

Doordat het regionale beleidsprogramma (nog) geen meerjarenbegroting heeft, zijn deze lasten niet structureel opgenomen in de begroting. Omdat het regionale beleidsprogramma een structureel karakter heeft wordt dit voor de begroting 2027 structureel verwerkt. Dit zijn de geraamde kosten voor 2026.

5. Thuis als basis

6.811 Beschermd wonen (WMO)

Beschermd wonen, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)

De begroting van de maatschappelijke zorg DBS komt voor 2026 uit op een nadelig saldo. Dit komt door opbouw van voorzieningen voor maatschappelijke zorg. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit de reserve maatschappelijke zorg.

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Maatschappelijke en vrouwenopvang, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)

De begroting van de maatschappelijke zorg DBS komt voor 2026 uit op een nadelig saldo. Dit komt door opbouw van voorzieningen voor maatschappelijke zorg. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit de reserve maatschappelijke zorg.

6. Passende ondersteuning

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Correctie indexatie subsidie Voorieder1 (€ 78.675, nadelig, structureel)

In de begroting is bij het opnemen van de indexatie van de subsidie aan Voorieder1 uitgegaan van een te laag bedrag waarover de indexatie had moeten plaatsvinden. Dit wordt nu gecorrigeerd.

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal

Correctie indexatie subsidie Voorieder1 (€ 78.675, nadelig, structureel)

In de begroting is bij het opnemen van de indexatie van de subsidie aan Voorieder1 uitgegaan van een te laag bedrag waarover de indexatie had moeten plaatsvinden. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Baten

3. Werk en inkomen

6.3 Inkomensregelingen

Kinderopvangtoeslagenaffaire raming baten en lasten 2026 (€ 115.759, budgetneutraal, incidenteel)

De baten en de lasten voor de kinderopvangtoeslagenaffaire 2026 moeten geraamd worden. Per saldo wordt deze regeling budgetneutraal in de begroting opgenomen.

Kinderopvang toeslagen affaire (€ 7.092, nadelig, incidenteel)

In 2025 is onterecht een te hoge opbrengst van het Rijk voor de kinderopvangtoeslagenaffaire opgenomen. In 2026 zullen we dit corrigeren.

4. Opgroeien en opvoeden

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wijziging huidige begroting OAB (€ 34.697, nadelig, incidenteel)

De specifieke uitkering vanuit het rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is bijgesteld en geactualiseerd in de begroting. De rijksoverheid heeft de specifieke uitkering voor de OAB gekort met 10%.

5. Thuis als basis

6.811 Beschermd wonen (WMO)

Beschermd wonen, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)

De begroting van de maatschappelijke zorg DBS komt voor 2026 uit op een nadelig saldo. Dit komt door opbouw van voorzieningen voor maatschappelijke zorg. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit de reserve maatschappelijke zorg.

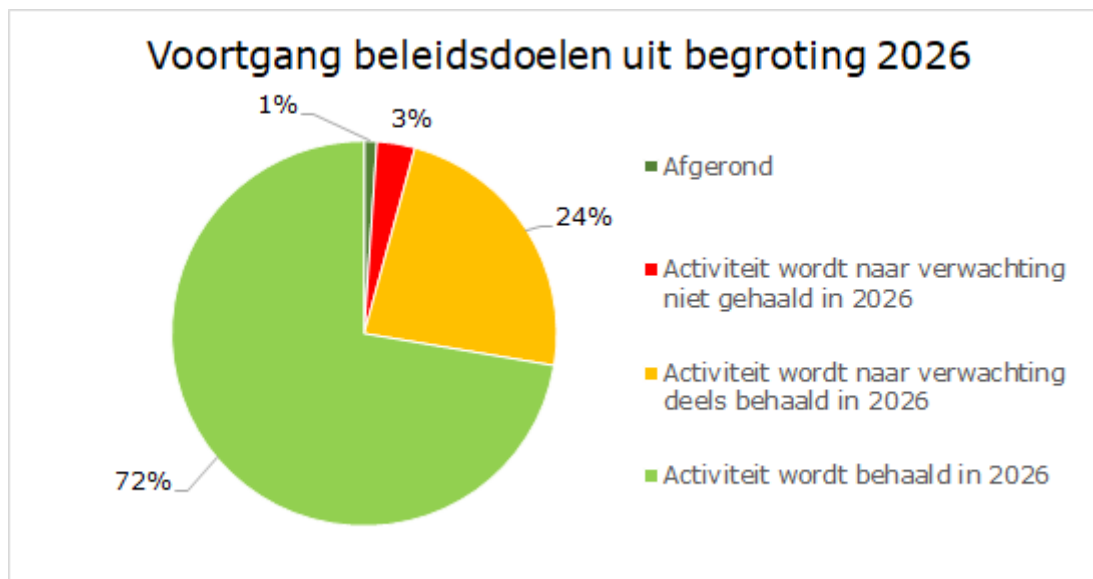
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Maatschappelijke en vrouwenopvang, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)

De begroting van de maatschappelijke zorg DBS komt voor 2026 uit op een nadelig saldo. Dit komt door opbouw van voorzieningen voor maatschappelijke zorg. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit de reserve maatschappelijke zorg.

2.2 Programma 2 Leefomgeving

2.2.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen

Binnen de programma's Leefomgeving en Bedrijvigheid zijn de meeste activiteiten in uitvoering of inmiddels afgerond.

Een belangrijke ontwikkeling is dat het duingebied, in samenwerking met de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Lisse en Teylingen, de status van Nationaal Park heeft gekregen. Hierdoor maken onder andere Sassenheim en Voorhout thans deel uit van dit Nationaal Park, hetgeen bijdraagt aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de regionale profilering.

Op het terrein van mobiliteit wordt gewerkt aan de voorbereiding van de werkzaamheden aan de Rijksweg. De benodigde onderzoeken zijn afgerond, waarbij de uitvoering voor 2027 is voorzien.

De ontwikkeling van de woonwijk Nieuw Boekhorst gaat voorspoedig. Dit jaar worden de eerste woningen opgeleverd. Met de realisatie van de hele wijk in de komende jaren wordt voorzien in de lokale woningbehoefte, waardoor inwoners van Teylingen binnen de eigen gemeente passende woonruimte kunnen vinden. Bij de planontwikkeling is nadrukkelijk rekening gehouden met de verbetering van de leefomgeving in Voorhout. Zo is binnen het plangebied ruimte gereserveerd voor de realisatie van het Overbosch, goed voor circa 2,5 hectare nieuwe natuur.

Voor de openbare ruimte blijft het van belang actuele beheerplannen op te stellen en uit te voeren. De besluitvorming van de businesscase beheer heeft inmiddels plaatsgevonden. In het kader van gebiedsgericht werken worden deze opgaven de komende periode in samenhang uitgewerkt, waarbij ook de opgaven op het gebied van verkeersveiligheid worden betrokken.

In het kader van de energietransitie wordt er verder uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2025-2028. Er worden ook belangrijke stappen gezet richting een toekomstbestendige leefomgeving. De Europese aanbesteding van het soortenmanagementplan is afgerond en een gespecialiseerd bureau is geselecteerd. Vanaf augustus start het gebiedsdekkend veldonderzoek. Het SMP vormt een belangrijke basis voor het beschermen van soorten en het mogelijk maken van diverse verduurzamingsopgaven.

2.2.2 Financiële afwijkingen

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026 voor wijziging Turap 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting 2026 na wijziging Turap 2026
1. Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	5.695	6.502	0	0	27	6.529
	2.2 Parkeren	286	256	0	6	0	262
	2.3 Recreatieve havens	28	28	0	0	0	28
2. Gebiedsontwikkeling	8.1 Ruimte en leefomgeving	5.702	1.312	0	20	0	1.332
3. Openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.783	4.123	100	10	0	4.233
	7.2 Riolering	2.543	2.622	0	0	0	2.622
	7.3 Afval	4.836	4.634	0	0	15	4.649
	7.4 Milieubeheer	78	22	0	0	0	22
4. Duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	3.683	2.621	520	0	0	3.141
5. Wonen	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.613	2.405	0	0	0	2.405
	8.3 Wonen en bouwen	2.235	2.229	-107	-4	0	2.118
6. Mutaties reserves programma 2	0.10 Mutaties reserves	423	0	0	0	0	0
Subtotaal lasten		31.905	26.754	513	32	42	27.341
Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	na wijziging Turap 2026
1. Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	-401	-244	0	0	-27	-271
	2.2 Parkeren	-19	-18	0	0	0	-18
	2.3 Recreatieve havens	-86	-107	0	13	0	-94
2. Gebiedsontwikkeling	8.1 Ruimte en leefomgeving	-4.192	-287	0	0	0	-287
3. Openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-34	-40	0	0	0	-40
	7.2 Riolering	-3.770	-3.901	0	0	0	-3.901
	7.3 Afval	-6.899	-6.928	0	0	-15	-6.943

4. Duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	-2.003	-667	-331	0	0	-998
5. Wonen	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.021	-2.361	0	0	0	-2.361
	8.3 Wonen en bouwen	-2.174	-1.177	-770	0	0	-1.947
6. Mutaties reserves programma 2	0.10 Mutaties reserves	-1.088	-805	0	0	0	-805
Subtotaal baten		23.687	-16.535	-1.101	13	-42	-17.665
Totaal		8.218	10.219	-588	45	0	9.676

Lasten

3. Openbare ruimte

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Koudenhoorn Basis op orde (€ 100.000, nadelig, incidenteel)

In het voorjaar besprak de Raad de notitie "Koudenhoorn, basis op orde" en vroeg ons de 5 actielijnen snel uit te voeren. Gezien de overkoepelende samenhang der dingen is tussen de 16-24 uur coördinatie per week nodig tot eind van het jaar 2026 voor wat neer komt op een eenmalig bedrag van € 70.000,- euro. Punt 5 van het plan "Koudenhoorn, de basis op orde" vraagt om opstellen van toetsingscriteria voor wensen en initiatieven op Koudenhoorn Om dit goed onderbouwd te kunnen doen is het nodig om, uitgaande van de huidige situatie, een gezamenlijk toekomstbeeld op te stellen voor het eiland. Dit vraagt nog eenmalig om € 30.000,-

4. Duurzaamheid

7.4 Milieubeheer

Bijstelling resultaat (€ 120.000, nadelig, incidenteel)

Momenteel worden er meer uren gedraaid door de omgevingsdienst dan initieel begroot was. Uit rapportages blijkt dat er naar de huidige verwachting € 120.000,- aan extra kosten gemaakt zal worden.

Budget duurzaamheid (€ 400.000, nadelig, incidenteel)

In 2025 is er een voordeel gehaald uit de klimaat gelden die ontvangen zijn vanuit het Rijk. De raad heeft gekozen om met het behaalde voordeel uit de klimaatgelden het budget van duurzaamheid te bekostigen. Het gaat om een incidenteel bedrag van € 400.000,-.

5. Wonen

8.3 Wonen en bouwen

overheveling naar project Teydelijk (€ 107.233, budgetneutraal, incidenteel)

Gelden vanuit wonen die bedoeld zijn voor project Teydelijk worden overgeheveld naar het krediet.

Baten

4. Duurzaamheid

7.4 Milieubeheer

Bijstelling algemene uitkering meicirculaire CDOKE gelden (€ 330.754, voordelig, incidenteel)

Vanaf 2026 worden de gelden voor de capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid.

5. Wonen

8.3 Wonen en bouwen

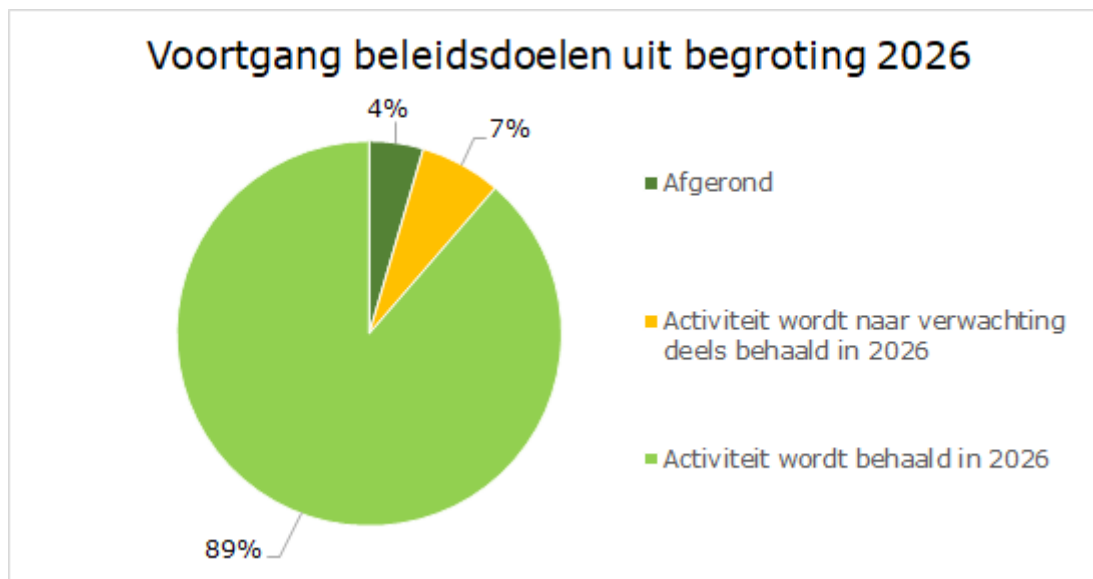
SISA J17 Realisatiestimulans 2026 (€ 770.000, voordelig, incidenteel)

De J17-realisatiestimulans is een bouwimpuls gericht op het stimuleren van de realisatie van betaalbare woningen die voldoen aan de vastgestelde criteria. Voor iedere woning die aan deze

criteria voldoet en waarvoor de paal is geslagen, wordt een bijdrage van € 7.000 ontvangen. De verwachte inkomsten zijn daarmee gebaseerd op het aantal woningen dat binnen de regeling wordt gerealiseerd.

2.3 Programma 3 Bedrijvigheid

2.3.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen

Binnen het programma Bedrijvigheid wordt achterstallig onderhoud aan het Wandelnetwerk Duin- en Bollenstreek weggewerkt. Informatievoorziening wordt vernieuwd en paden worden beter toegankelijk gemaakt. Ook loopt een onderzoek naar de uitvoering van de Regionale Bedrijventerreinenstrategie. De resultaten worden verwerkt in een notitie en programma, die in 2026 worden opgeleverd.

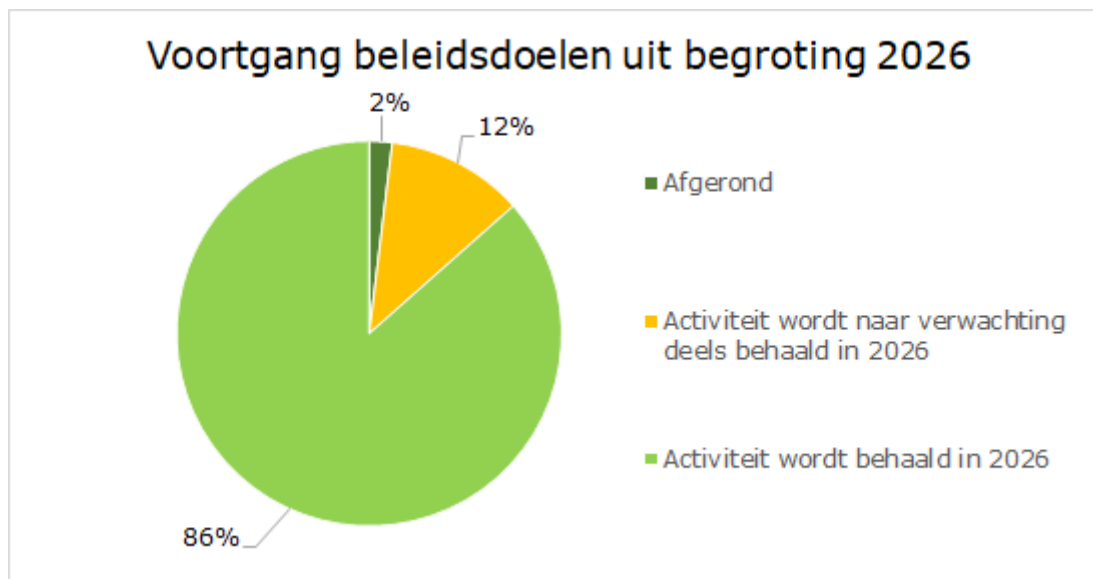
Tot slot zijn er belangrijke ontwikkelingen rondom de Ruïne van Teylingen. Door de aankoop van een perceel grond door de gemeente is het mogelijk geworden de tweede slotgracht opnieuw uit te graven. Hiermee wordt het gebied weer als één samenhangend geheel hersteld, hetgeen niet alleen van betekenis is voor het behoud van het erfgoed, maar tevens kansen biedt om het toerisme een impuls te geven.

2.3.2 Financiële afwijkingen

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026 voor wijziging Turap 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting 2026 na wijziging Turap 2026
1. Economie	2.4 Economische havens en waterwegen	30	30	0	0	0	30
	3.1 Economische ontwikkeling	1.707	696	0	0	0	696
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	122	146	0	0	0	146
	3.4 Economische promotie	294	339	0	0	0	339
2. Recreatie en toerisme	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	97	204	0	0	0	204
3. Erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	408	323	0	25	0	348
Subtotaal lasten		2.658	1.738	0	25	0	1.763
Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	na wijziging Turap 2026
1. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	-172	-172	0	0	0	-172
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-80	-77	0	0	0	-77
	3.4 Economische promotie	-220	-279	0	0	0	-279
2. Recreatie en toerisme	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-55	-50	0	0	0	-50
3. Erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	-215	-220	0	-3	0	-223
4. Mutaties reserves programma 3	0.10 Mutaties reserves	-845	0	0	0	0	0
Subtotaal baten		-1.587	-798	0	-3	0	-801
Totaal		1.071	940	0	22	0	962

2.4 Programma 4 Bestuur

2.4.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen

Algemeen:

Het is de verwachting dat binnen programma 4 de meeste activiteiten en prestaties in 2026 worden behaald. Vanwege de verkiezingen en de bestuurswisseling is vertraging op sommige activiteiten onvermijdelijk gebleken. Tegelijkertijd zijn we enorm trots op de wijze waarop de verkiezingen en de bestuurswisseling zijn georganiseerd en de ondersteuning die vanuit HLTsamen wordt geboden.

Als het gaat om de dienstverlening dan is de bestuurswisseling ook wel weer een kans voor de nieuwe raad om zich uit te kunnen spreken over het ambitieniveau dat past bij uw eigen ambitie/richting zoals is vastgelegd in het akkoord.

Op het vlak van regionale samenwerking en de versterking van de regionale positie van de gemeente in de regio lopen de activiteiten ook gewoon door. Waarbij ook hiervoor geldt dat de bestuurswisseling een rol speelt. Want hierdoor is opnieuw de kans om te proberen strategische posities te bezetten in algemeen en dagelijks besturen.

Bij de regiodeal is de eerste subsidietranche inmiddels een feit en worden er veel projecten opgestart ten behoeve van de gemeenten in de regio.

Vanuit de rechtmatige overheidsrol zien we dat veel activiteiten zijn uitgevoerd of nog uitgevoerd gaan worden. Maar niet alles. Dat komt omdat aandacht voor compliance concurreert met het werk in de primaire processen en andere bestuurlijke en politieke ambities. In dat spanningsveld is het soms noodzakelijk om te prioriteren en te vertragen op onderdelen waar het risico aanvaardbaar is. In ieder geval is de rechtmatigheidsverantwoording weer op een goede manier tot stand gekomen en afgelegd.

Als het gaat om participatie dan wordt er hard gewerkt om eind dit jaar te kunnen gaan voldoen aan de wet die per 1 januari 2027 van kracht is. In het vierde kwartaal komt de nieuwe verordening ter vaststelling naar de raad en is er aandacht voor het inwerken van de raad op dit thema. In de tussentijd blijven we vanuit bestaande beleidskader werken en experimenteren met participatie langs concrete projecten.

2.4.2 Financiële afwijkingen

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026 voor wijziging Turap 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting 2026 na wijziging Turap 2026
1. Samenwerkende overheid	0.1 Bestuur	79	107	-57	0	0	50
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	25	28	0	0	0	28
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.812	1.787	0	1.599	89	3.475
2. Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.048	3.247	0	32	0	3.279
	1.2 Openbare orde en veiligheid	1.699	1.629	0	20	0	1.649
3. Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	2.964	2.579	0	30	0	2.609
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	774	741	40	15	0	796
	5.6 Media	60	60	0	0	0	60
Subtotaal lasten		10.461	10.178	-17	1.696	89	11.946
Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	na wijziging Turap 2026
1. Samenwerkende overheid	0.1 Bestuur	-63	-58	0	0	0	-58
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.831	-225	0	-1.601	-89	-1.915
2. Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-232	-230	0	0	0	-230
	1.2 Openbare orde en veiligheid	-54	-64	0	0	0	-64
3. Bestuur en ondersteuning	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-179	-255	27	2	0	-226
4. Mutaties reserves programma 4	0.10 Mutaties reserves	-130	-60	0	0	0	-60
Subtotaal baten		-2.489	-892	27	-1.599	-89	-2.553
Totaal		7.971	9.286	10	98	0	9.394

Lasten

1. Samenwerkende overheid

0.1 Bestuur

Vervallen budget adviezen (€ 57.009, voordelig, structureel)

3. Bestuur en ondersteuning

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Inzet personeel grondzaken (€ 39.887, nadelig, incidenteel)

Er is geen structureel budget opgenomen voor inzet personeel t.b.v grondzaken. Jaarlijks worden de verwachte kosten opgenomen in de tussenrapportage.

Baten

3. Bestuur en ondersteuning

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Verlaging huurinkomsten Herenstraat 124-126 (€ 27.399, nadelig, structureel)

De inkomsten zijn te hoog geraamd en worden hierbij bijgesteld.

2.5 Algemene dekkingsmiddelen

2.5.1 Voortgang beleid en relevante ontwikkelingen

2.5.2 Financiële afwijkingen

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026 voor wijziging Turap 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting 2026 na wijziging Turap 2026
2. Lokale heffingen besteding niet gebonden	0.64 Belastingen overig	443	541	0	0	0	541
3. Overhead	0.4 Overhead	13.943	14.489	-22	15	0	14.482
4. Saldo financieringsfuncties	0.5 Treasury	278	261	0	0	0	261
5. Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8 Overige baten en lasten	-35	194	0	0	0	194
	0.9 Vennootschapsbelasting	219	0	0	0	0	0
6. Mutaties reserves algemene middelen	0.10 Mutaties reserves	13	0	0	0	0	0
Subtotaal lasten		14.861	15.485	-22	15	0	15.478
Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2025	Begroting 2026	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Administratieve wijzigingen	na wijziging Turap 2026
1. Algemene uitkering	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-68.102	-67.446	-1.050	0	0	-68.496
2. Lokale heffingen besteding niet gebonden	0.61 OZB woningen	-7.110	-7.660	0	0	0	-7.660
	0.62 OZB niet-woningen	-3.599	-4.391	0	0	0	-4.391
	0.63 Parkeerbelasting	-17	-13	0	0	0	-13
	0.64 Belastingen overig	-312	-192	-100	0	0	-292

3. Overhead	0.4 Overhead	-113	-91	0	0	0	-91
4. Saldo financieringsfuncties	0.5 Treasury	-1.345	-1.455	0	0	0	-1.455
5. Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8 Overige baten en lasten	-4	0	0	0	0	0
6. Mutaties reserves algemene middelen	0.10 Mutaties reserves	-184	-148	0	0	0	-148
Subtotaal baten		-80.786	-81.396	-1.150	0	0	-82.546
Totaal		-65.925	-65.912	-1.172	15	0	-67.069

Lasten

3. Overhead

0.4 Overhead

Hogere uitgaven gasverbruik Raadhuisplein 1-3 (€ 28.000, nadelig, incidenteel)

Zoals besloten in R4002-2025 zou naar verwachting in 2026 geen gasverbruik meer zijn voor het pand gelegen aan Raadhuisplein 1-3. Echter zijn de werkzaamheden uitgesteld waarna de bezuiniging pas in 2027 zal worden gerealiseerd. Echter worden er ook nog geen kapitaallasten van € 32.000 geboekt welke in 2025 zijn gecorrigeerd.

Bijstelling kosten verzekering nav aanbesteding (€ 50.000, voordelig, structureel)

Vanaf 2025 is na aanbesteding een nieuw overeenkomst afgesloten met een andere verzekeraar t.b.v. de brandverzekering, wat heeft geresulteerd in een lagere premie. Aangezien de bezuiniging nog niet volledig inzichtelijk was i.v.m. nakomende kosten van afgestoten diensten werd de bezuiniging eerst op een stelpost geplaatst. In 2026 voeren we de structurele bezuiniging op verzekeringen door.

Baten

1. Algemene uitkering

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

verwerking circulaires

De verwerkingen van de decemercirculaire 2025 en de meircirculaire 2026 levert een positief resultaat op van 1.050.000 euro. Hierin is nog niet meegenomen de CDOKE gelden

2. Lokale heffingen besteding niet gebonden

0.64 Belastingen overig

Hogere precariobelasting (€ 100.000, voordelig, structureel)

Precariobelasting wordt geheven voor het innemen of gebruiken van openbare grond. Op basis van voorgaande jaren zijn de inkomsten vanuit precariobelasting hoger.

3 Toelichting afwijking op geplande activiteiten

Deze rapportage is een afwijkingen rapportage. Om deze reden ziet u in dit hoofdstuk alleen de oranje of rode activiteiten staan met een toelichting daarop. De groene activiteiten ziet u terug in hoofdstuk 2 bij de algemene toelichting op een programma.

Programma 1 Samenleven

3.1.1 Vitaliteit

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Onze inwoners investeren levenslang in hun positieve gezondheid en een actieve levensstijl.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
A3	We gaan door met de uitvoering van het plan van aanpak 'Vroegsignalering Alcoholproblematiek'.	Eind juni eindigt de subsidie van het RIVM en dus de opdracht aan de GGD en Brijder voor de uitvoering van het plan van aanpak alcoholproblematiek. De uitvoering loopt volgens planning. Tientallen zorg- en welzijnsprofessionals zijn getraind in het herkennen en bespreekbaar maken van problematisch alcoholgebruik. Daardoor zijn professionals beter toegerust voor signalering. Het project heeft de basis versterkt voor vroegsignalering van alcoholproblematiek in Hillegom, Lisse en Teylingen, maar blijvende aandacht en structurele inbedding zijn nodig. Er wordt verkend welke mogelijkheden er zijn om verder te werken aan dit thema.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De gezonde keuze is de makkelijke keuze.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B2	De Buurtsportcoaches, JOGG-regisseur, Coördinator Sport en Preventie en Cultuurcoördinator werken samen met het onderwijs, GGD en verenigingen aan onder andere een Rookvrije Generatie, Gezonde Kantine en laagdrempelige (beweeg)activiteiten.	Door deze samenwerking wordt de komende periode ingezet op verdere verbetering, aangezien nog niet alle sportverenigingen 100% rookvrij zijn en ook op het gebied van een veilig sportklimaat stappen nodig blijven; daarbij ligt de nadruk op het voldoen aan de 4V's (vastgestelde gedragscode, vertrouwenscontactpersoon, Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor trainers/vrijwilligers en vakkundig trainer-coaches) en op het gezonder inrichten van sportkantines.	

		Clubondersteuning neemt bij vragenlijsten af om te toetsen of zij voldoen aan de 4 V's. Op basis hiervan wordt passende ondersteuning geboden.	
--	--	--	--

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We investeren in een fysieke en sociale omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	We stimuleren het multifunctionele gebruik van sportvoorzieningen, onder andere ontwikkelen we in de nieuwbouwwijk Nieuw Boekhorst een groene omgeving die uitnodigt tot (ongeorganiseerd) bewegen.	Fysiek is sportpark Roodemolen ingericht voor gebruik buiten de openingstijden. Dit wordt meegenomen in gesprekken met partners om daar bekendheid aan te geven. Aandachtspunt is wel dat een aantal verenigingen melding maakt van een toename van vandalisme rond sportvelden. De opdracht naar Sportbedrijf Teylingen wordt in Q2 2026 uitgezet en in Q3 2026 uitgevoerd. Met alle binnensportverenigingen is in maart gesproken om wensen en eisen te inventariseren en waar mogelijk een plek te geven in het definitief ontwerp van de sporthal. Er wordt gewerkt aan een ontwerp volgens de schijf van 10 voor de multicourts.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Jong en oud voelt zich prettig en veilig in de wijk en op straat.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	Jongerenwerk is proactief en zoekt de jongeren op.	Er is groeiende overlast en onrust in Sassenheim, wat vraagt om extra aandacht.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De draagkracht en draaglast van mantelzorgers zijn in balans.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
E2	We werken samen met het zorgkantoor, zorgorganisaties en andere gemeenten om de mogelijkheden voor respijtzorg verder te verbeteren.	In de IZA- regio Zuid Holland Noord werken we samen aan een structureel gefinancierde logeervoorziening op drie pilot locaties in de regio, die aansluit bij de behoefte van mantelzorgers van thuiswonende ouderen met een intensieve zorgvraag. In Q4 2026 starten we met een herijking van het mantelzorgbeleid waarin we het bestaande aanbod van respijtzorg in beeld brengen en de behoefte aan een lokaal aanbod van logeertzorg meenemen.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Mantelzorgers en vrijwilligers weten zich gesteund door de gemeente.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
F2	We organiseren een aan een actieve participatie van mantelzorgers bij de evaluatie van de ondersteuning van mantelzorgers.	We hebben samen met Alzheimer Nederland de dementiescan uitgevoerd, de resultaten hiervan worden in Q2 2026 gedeeld.	

3.1.3 Werk en inkomen

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners hebben de basisvaardigheden om te kunnen werken en meedoen.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B2	We zorgen samen met de bibliotheek voor een laagdrempelig aanbod voor mensen die bijvoorbeeld hun taalvaardigheid of digitale vaardigheid willen verbeteren.	We zoeken in Voorhout naar een grotere bibliotheeklocatie die beter aansluit bij de huidige en toekomstige vraag.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Hulp voor inwoners met geldzorgen is toegankelijk en effectief.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	We maken voor de minimaregelingen het aanvraagproces eenvoudiger.	Het aanvraagproces is nog niet vereenvoudigd.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Nieuwkomers integreren snel en krijgen hulp om mee te kunnen doen aan de samenleving.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
G1	We bieden taalonderwijs aan statushouders. Voor iedere statushouder zetten we een passende leerroute in.	We voeren een evaluatie uit om te zien in hoeverre we hieraan voldoen.	

3.1.4 Opgroeien en opvoeden

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Ouders zijn samen met hun netwerk voldoende toegerust voor de opvoeding van hun kind.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
A3	We faciliteren laagdrempelige cursussen en bijeenkomsten voor ouders om hen te versterken in hun opvoedersrol en onderlinge steun te stimuleren.	Verschillende partners in het voorveld bieden een preventief en laagdrempelig cursusaanbod. Middels het programmaplan jeugd brengen we samenhang in het versterken van het voorveld en pedagogische basis.	
A4	We ontwikkelen een collectief aanbod om het aantal vechtscheidingen te verminderen.	We hebben met Villa Pinedo afspraken gemaakt over hun inzet in 2026. Het scheidingssprekuur bij Voor ieder 1 is gestopt. Vi1 is zelf verantwoordelijk voor de inrichting van hun aanbod rondom ondersteuning na scheiding. Het is nog onduidelijk hoe dit vormgegeven gaat worden, de accounthouder is hierover in gesprek met Vi1.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Kinderen kunnen zich optimaal ontwikkelen, via onder meer inclusieve kinderopvang, onderwijs en vrije tijd.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C2	Tweemaal per jaar organiseren we een lokaal Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de gemeente, schoolbesturen uit het funderend onderwijs en kinderopvangorganisaties. De daaronder hangende uitvoerende samenwerkingsstructuur bestaat uit LEA-werkgroepen waaraan verschillende partners uit het veld deelnemen, zoals onder meer de jeugdverpleegkundige, pedagogisch medewerker en onderwijspersoneel. De actielijnen vanuit het preventienetwerk nemen we mee in de afspraken en aanpak.	Dit jaar voerden we in het voorjaar een lokaal OOGO. We onderzoeken hoe we dit bestuurlijk overleg efficiënt inzetten voor het bredere Programmaplan Jeugd. In het najaar staat een gezamenlijk OOGO-HLT op de kalender met ruimte voor lokale ontwikkelingen.	
C3	In de regio werken we samen om voortijdig schoolverlaten te verminderen.	Ondanks de inspanningen blijft het aantal thuiszitters stijgen.	
C5	We versterken het aanbod van voorschoolse educatie (VE) voor alle kinderen met een ontwikkelachterstand.	In Q1 lag de prioriteit op de implementatie van de Peutermonitor en de Routekaart en overdrachtsformulier vanuit de VE-werkgroep Doorgaande lijn. In Q2 gaan we starten met locatiebezoeken op VE- en JGZ locaties om de verbinding tussen de gemeente en samenwerkingspartners te versterken.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De meest kwetsbare kinderen en gezinnen helpen we om hun leven weer in eigen hand te nemen.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
D3	We bemiddelen in de jeugdhulpvraagstukken bij de huisarts door de inzet van de Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd (POH-J).	Voor ieder 1 (Vi1) neemt de POH-J's in dienst van de stichting Vi1. Ook werkt Vi1 aan een doorontwikkeling van de functie. Hierin is aandacht voor afbakening en functie eisen. Met als doel borging van kwaliteit en continuïteit. De inzet van POH-J wordt voortgezet en de formatie wordt op	

		orde gebracht.	
D4	De aanbieders van specialistische jeugdhulp, Service Organisatie Zorg, het regionaal programma jeugdhulp Holland Rijnland en de sociale teams werken aan collectief, normaliserend en beschikbaar aanbod. Daarnaast werken samenwerkingsverbanden onderwijs en jeugdhulp samen in het versterken van het continuüm onderwijs-jeugdhulp.	In de herijkte Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp wordt uitgegaan van 'normaliseren waar het kan, en specialiseren waar het moet'. We gaan uit van normaliseren: versterken van/aansluiten bij het gewone leven en meer groepsaanbod en contextgerichte hulp. Aan de hand van de herijkte Regiovisie werken we toe naar een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpstelsel in Holland Rijnland in 2030.	●
D5	We voeren het regionaal vastgestelde implementatieplan van de maatregelen van de Taskforce Jeugdhulp uit. Voor 2026 betekent dit onder andere het afbakenen van jeugdhulp in de regiovisie en de verordening en afspraken maken met externe verwijzers.	Regionaal zijn de maatregelen van de TaskForce vertaald naar een regionaal uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan is inmiddels vastgesteld. De Taskforce maatregelen die uit de regio komen zijn opgenomen in het Programmaplan Jeugd. Hiermee laten we zien dat regionale ontwikkelingen, afspraken en kaders binnen onze eigen gemeente worden geborgd. De zienswijze op de herijkte regiovisie is in Q1 naar de raad gegaan. En werd in Q2 ter vaststelling aan de raad aangeboden.	●
D6	We voeren het lokaal actieplan Grip op de jeugd(hulp)keten uit. In 2026 werken we onder meer aan het beleggen van casusregie bij de lokale teams, versterken van de pedagogische basis en het preventief aanbod. Daarbij zetten we zoveel mogelijk in op collectieve zorg en algemene voorzieningen.	Het programmaplan Jeugd is in Q1 vastgesteld door het college. De raad heeft middelen toegekend voor de uitvoering van de activiteiten in het plan.	●

3.1.5 Thuis als basis

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Er is voldoende aanbod verspreid over de wijken/kernen gericht op ontmoeting, daginvulling en vervoer ernaartoe.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B2	We werken aan een fijnmazig netwerk van vervoer door vrijwilligers.	Inwoners kunnen gebruik maken van Automaatje en Fietsmaatjes Teylingen. Er wordt niet specifiek gewerkt aan 'een fijnmazig netwerk'.	
B3	We zorgen voor een goede vindbaarheid en toegankelijkheid van het aanbod.	Voor het online aanbod is er meedoeninteylingen.nl. Deze website ontvangt weinig bezoekers. In 2026 zetten we in op het verbeteren van het bereik van de website.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Iedereen heeft een dak boven het hoofd. Niemand wordt op straat gezet.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
D1	We werken samen met de gecontracteerde zorgaanbieders aan een passend aanbod. Maar ook aan de transformatie opgave, waarbij we inzetten op meer begeleid wonen thuis.	De druk op de maatschappelijke zorg is erg hoog en vraagt om extra aandacht.	

3.1.6 Passende ondersteuning

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Er is zo snel en zo eenvoudig mogelijk passende ondersteuning beschikbaar.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B3	Voor ieder 1 breidt de eigen hulpverlening uit en verwijst minder door, zodat inwoners lokaal en snel geholpen worden.	Voor ieder 1 wil de eigen hulpverlening voor volwassenen uitbreiden. Er zijn interventies ingezet op het terugdringen van de wachtlijsten, zodat er ruimte ontstaat om waar nodig langer zelf hulp te verlenen.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Huiselijk geweld wordt zo vroeg mogelijkesignaleerd, er wordt adequaat gereageerd en het wordt duurzaam gestopt.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	We voeren de regiovisie uit voor de aanpak en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling.	We zijn aangesloten bij de uitvoering van het regionale uitvoeringsplan. In februari hebben we aandacht besteed aan de campagne Is dit Liefde. De afdeling Burgerzaken is nog niet gestart met de training meldcode, dit wordt in Q2 ingepland.	

Programma 2 Leefomgeving

3.2.3 Openbare ruimte

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We bieden een schone, hele en veilige openbare ruimte voor nu en in de toekomst. Dit doen we door gewogen, overzichtelijk, efficiënt en doelmatig (GOED) beheer: gewogen, overzichtelijk, efficiënt en doelmatig.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
A1	We evalueren wat de staat van de assetmanagement-, beleids- en beheerplannen is voor alle kapitaalgoederen in de openbare ruimte.	Met de besluitvorming over de businesscase wordt verder invulling gegeven aan de invulling van de kaders van goed beheer van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte.	
A2	We streven in 2026 naar het beschikbaar stellen van een jaarplanning van beheerprojecten op de website van de gemeente.	Werkzaamheden worden, in overwegende mate, gecommuniceerd naar buiten. Echter, een jaarplanning is nog niet beschikbaar om gedeeld te worden met de buitenruimte.	
A3	We stellen een meerjarenprogramma op van alle onderhoudsactiviteiten in de openbare ruimte.	Er wordt hard gewerkt op verschillende gebieden om tot een goed meerjarenonderhoudsprogramma te komen waar planmatig, integraal beheer het uitgangspunt is. Op dit moment wordt vooral veel reactief beheerd.	
A4	Waar mogelijk worden onderhoudsactiviteiten gelijktijdig en integraal uitgevoerd.	Waar (groot) onderhoud aan kapitaalgoederen wordt uitgevoerd wordt gekeken waar integraliteit behaald kan worden.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een functionerend rioolstelsel en aanpak van waterproblematiek

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	Centrumvisie Teylingen: De herontwikkeling en herinrichting van de centra in Teylingen biedt kansen om onderhoud aan en vervangingen van riolering uit te voeren, hemelwater af te koppelen en te combineren met een klimaatbestendige inrichting van	Afstemming met het projectteam Centrumvisie zal later dit jaar plaatsvinden.	

	de openbare ruimte. In samenwerking met het programmateam wordt gekeken in hoeverre een en ander inpasbaar is in het boven- en ondergrondse ontwerp, evenals wat binnen de beschikbare middelen ook uitvoerbaar is.		
C2	De omgeving Lindenlaan en Platanenlaan is een bekend locatie van wateroverlast. In navolging op een onderzoek naar mogelijke maatregelen in de riolering, de inrichting van de openbare ruimte en het watersysteem wordt een ontwerp voor een hemelwaterrioolstelsel opgesteld. Aan de hand daarvan wordt in 2026 een projectopdracht opgesteld voor als eerste de Lindenlaan, in samenwerking met de asset Wegen vanuit hun onderhoudsopgave.	Vanuit de in beeld gebrachte maatregelen zijn enkele lokale ingrepen inmiddels uitgevoerd, maar is het afkoppelen door middel van aanleg van een gescheiden rioolstelsel de grootste maatregel. Hiervoor is op dit moment een totaalontwerp opgesteld, maar om de scope van werkzaamheden beheersbaar te houden wordt deze voor realisatie in delen opgeknipt. De verwachting is dat in de tweede helft van 2026 er wel een aanzet ligt voor een projectopdracht van het eerste deel, maar afronding daarvan en het bestuurlijk traject zal 2027 in lopen.	●
C3	Het rioolstelsel aan de zuid-oostzijde van de Kagerplassen (omgeving Vennemeer, Sweilandpolder en Boekhorsterweg) lost op het rioolstelsel van de gemeente Kaag en Braassem. Vanwege de druk die dit op de capaciteit van hun rioolstelsel geeft loopt in samenwerking met gemeente Kaag en Braassem een onderzoek naar de hoeveelheid afvalwater dat wordt afgevoerd, het functioneren van beide rioolstelsels en de mogelijke verbeteringen.	Het plaatsen van debietmeters/ meetpunten voor het onderzoek naar de hoeveelheid afvalwater is vertraagd, onder andere door bezwaar van omwonenden. Op dit moment is 80% van de debietmeters/ meetpunten geplaatst en is de planning om eind derde kwartaal/ begin vierde kwartaal te starten met het monitoren.	●
C4	Bij zware regenval vinden overstorten plaats vanuit het gemaal nabij Auto Cors. We onderzoeken de capaciteit en het functioneren van het rioolstelsel, evenals het lozingsgedrag van de diverse percelen.	Op locatie wordt de data van de riolering in dit deel van het buitengebied geverifieerd, alvorens een uitvraag gedaan kan worden aan een onderzoeksbureau naar het functioneren van het drukrioolstelsel in het buitengebied. De verwachting is dat het onderzoek door zal lopen 2027 in.	●
C5	We maken een plan om hemelwaterafvoer af te koppelen en een gescheiden rioolstelsel te maken. Dit geeft voor de komende jaren per	Met het op orde komen van het databeheer binnen HLT kunnen wij in 2027 pas een uitvraag doen voor een systeemoverzicht stedelijk water (een	●

	straat inzicht in de benodigde diameter hemelwaterafvoer. Dat geeft direct input voor onderhoudsprojecten, herinrichting of bij ontwikkeling van woningbouw. Hiermee krijgen we meer zicht op de daartoe benodigde investeringen in de komende decennia.	doorrekening van het functioneren van de riolering en het watersysteem), waar onder andere uit naar voren komt welke buurten risico lopen op wateroverlast en -schade bij zware neerslag. Op basis daarvan kunnen wij een meerjarig investeringsplan opstellen voor de benodigde investeringen voor buurten waar afgekoppeld moet gaan worden.	
C6	We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde Programma Water- en Klimaatadaptatie. In 2024 zijn alle beschoeiingen gedigitaliseerd, hiermee kunnen we de stukken voor de uitvraag (aanbesteding) voltooien voor een meerjarige uitvoeringsplanning.	In 2025 zijn de bestekken geschreven voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. Hierbij hebben gebruik gemaakt van de nieuwe gedigitaliseerde kaarten en inspecties. We hebben in februari 2026 de aanbesteding afgerond. We zijn nu bezig met het opstellen van deelopdrachten. In Q4 kunnen we starten met de uitvoering in Teylingen. Op dat moment zijn per gemeente de deelopdrachten gereed zodat begin 2026 direct gestart kan worden. Na het oeverdeel wordt nu geschreven aan bestekken voor het baggerdeel uit het programma. Die aanbesteding vindt eind 2026 plaats.	●

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een wegenstelsel dat past bij de wensen van gebruikers

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
D1	We stellen een nieuw beleidsplan Wegen op.	Het opstellen van het nieuwe plan vraagt meer capaciteit en afstemming dan momenteel beschikbaar is. Hierdoor wordt het plan niet meer in 2026 afgerond en loopt de voorbereiding door in de komende periode.	●
D4	We voeren het beheerplan Civiele Kunstwerken 2024-2028 uit, zoals dat in mei 2024 is vastgesteld door het college.	We lopen achter met de uitvoering van het beheerplan, met name op gebied van groot onderhoud en vervangingen. Er is een projectopdracht gegeven voor het vervangen van zes verkeersbruggen die in 2025 gepland stonden.	●

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een openbare ruimte waar het prettig verblijven en recreëren is

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
G2	We herijken het beleidsplan spelen en stellen een beheerplan vast voor sport- en spelobjecten in de buitenruimte.	Het beleid is afgelopen en moet opnieuw herijkt worden.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een schone leefomgeving en goede omgang met grondstoffen

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
H2	We stellen uitgangspunten vast voor de omgang met vrijwilligers in de aanpak van (zwerf-)afval.	Door interne herverdeling moet dit nog worden gestart. Naar verwachting is het eind 2026/begin 2027 afgerond.	
H4	We bereiden een aan-/uitbesteding voor, voor de omgang met afval in gemeente Teylingen. Dit wil zeggen: het ophalen van huishoudelijk afval, het legen van openbare prullenbakken en eventueel de bedrijfsvoering van de milieustraat.	De aan-/uitbesteding wordt voorbereid. Door personele wisselingen en doordat het meer werk is dan van tevoren gedacht, zal het proces wel doorlopen tot in 2027.	

3.2.4 Duurzaamheid

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Overkoepelend Programma Duurzaamheid: Transitie naar duurzame fysieke leefomgeving bevorderen doordat het Programma Duurzaamheid een paraplu is boven de verschillende opgaven en zorgt voor afstemming, afweging en het slim combineren van doelen en middelen.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
A1	We zoeken naar een methode om duurzame toekomstbestendige gebiedsontwikkeling systematisch te realiseren.	Er heeft een ambtelijke evaluatie en verkenning plaatsgevonden naar passende instrumenten. Dit om duurzame toekomstbestendige gebiedsontwikkeling systematisch te realiseren. Daaruit is een duidelijke voorkeur ontstaan voor toepassing van een bestaand instrumentarium: het convenant toekomstbestendig bouwen wordt als meest kansrijk gezien.	

A2	We concretiseren en borgen duurzaamheid in instrumenten als de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, LIOR, anterieure overeenkomsten en de werkprocessen.	Het concretiseren en borgen van duurzaamheid in instrumenten zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, LIOR, anterieure overeenkomsten en de werkprocessen is een continu proces. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten bij natuurlijke actualisatiemomenten, zoals herzieningen van visies en plannen. Op deze manier wordt duurzaamheid stapsgewijs en integraal verankerd in beleid en uitvoering.	●
A3	We werken aan het integreren van duurzaamheid in onze aanbestedingstrajecten. Hierin verwerken we als uitgangspunt het principe 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen' MVOI en hanteren we minimaal ambitieniveau 1 van de landelijke MVI-criteriatool en werken toe naar niveau 2 en/of 3.	Duurzaamheid krijgt een steeds duidelijkere plek binnen onze aanbestedingstrajecten. MVOI is inmiddels een vast onderdeel in inkooptrainingen en wordt structureel meegenomen in inkoopstartdocumenten. Ook wordt de MVI-criteriatool vaker toegepast, incidenteel al op ambitieniveau 2 of 3. Tegelijkertijd vraagt de rol van opdrachtgever nog verdere versterking, met name in het vroegtijdig en expliciet formuleren van duurzaamheidsambities en het borgen daarvan in de projectopzet en budgettering. Dit is nodig om stapsgewijs door te groeien naar hogere ambitieniveaus	●
A4	We onderhouden een helder communicatiekanaal (één kanalen strategie) per doelgroep zowel voor inwoners als bedrijven.	Er wordt nu onderzocht hoe de communicatie vanuit verschillende partijen samengevoegd kan worden en verder kan onder één naam. Dit project hangt nauw samen met een mogelijk duurzaamheidsplatform. Dit komt in het vierde kwartaal 2026.	●

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Programma Duurzaamheid pijler Toekomstbestendige Leefomgeving: We werken aan een groene en klimaatadaptieve omgeving.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
C1	We stellen een Soortenmanagementplan (SMP) op.	In 2025 is een Quicksan (verkenkend onderzoek) uitgevoerd ter voorbereiding op het soortenmanagementplan en is de Europese aanbesteding gestart, die in april 2026 is afgerond. Hieruit is een partij geselecteerd. In augustus 2026 start het bureau met het gebiedsdekkend veldonderzoek, dat met jaarrond onderzoek in juli 2027 wordt afgerond. Eind 2027 wordt het SMP-rapport opgesteld en de vergunning aangevraagd. Met een doorlooptijd van 26 weken, plus tweemaal zes weken voor zienswijzen en bezwaar, wordt de gebiedsgerichte omgevingsvergunning naar verwachting eind 2028 verleend.	
C2	We voeren maatregelen voortkomend uit het soortenmanagementplan uit.	Volg ook toelichting onder C1, op dit moment werken we aan de totstandkoming van het soortenmanagementplan. In augustus 2026 kan het bureau starten met het veldwerk voor het gebiedsdekkend veldonderzoek, waarmee het jaarrond onderzoek in juli 2027 kan worden afgerond. Hiermee stellen we eind 2027 een SMP-rapport op en vragen we de omgevingsvergunning aan. De vergunningsaanvraag is 26 weken, plus tweemaal 6 weken zienswijzen en bezwaarperiode. De verwachting is dat de gebiedsgerichte omgevingsvergunning eind 2028 wordt verleend.	
C3	Ambitie "actief plus", zoals vastgesteld in het advies rapport Strategie en Ambitie Klimaatadaptatie, werken we verder uit en borgen we.	Om beter te sturen op een toekomstbestendige leefomgeving wordt een omgevingsprogramma opgesteld. Hierin worden de strategische doelen uit de omgevingsvisie en relevante	

		beleidsstukken, zoals de Strategie en Ambitie Klimaatadaptatie, vertaald naar concrete uitvoering. Lopende en geplande projecten worden integraal verankerd en inzichtelijk gemaakt, waardoor ook zichtbaar wordt waar beleidsdoelen of wettelijke opgaven nog onvoldoende doorvertaald zijn naar concrete uitvoering. Op basis van risico, impact en haalbaarheid worden vervolgens prioriteiten bepaald. Zo borgen we structureel regie en processturing en maken we de voortgang goed beheersbaar.	
C5	Conform het programma water en klimaatadaptatie gaan we waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aanleggen en zetten we in op het voorkomen van wateroverlast door uitvoering van het Programma Water en Klimaatadaptatie (PWKA).	In 2025 zijn de bestekken geschreven voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. We hebben in februari 2026 de aanbesteding afgerond. We zijn nu bezig met het opstellen van deelopdrachten. In Q4 kunnen we starten met de uitvoering.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Programma Duurzaamheid pijler Circulariteit en grondstoffen: we willen voldoen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van circulariteit: 50% minder grondstoffen in 2030 en volledig circulair en klimaatneutraal in 2050.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
D3	We beginnen met onderzoek naar het opzetten van een bouwkringloop in samenwerking met Circulair West, andere gemeenten en organisaties in de regio voor het bereiken van een afvalloze samenleving en het sluiten van grondstoffenketens in de gebouwde omgeving.	Het onderzoek naar een bouwkringloop wordt opgepakt binnen de regionale samenwerking van Holland Rijnland en Circulair West, in samenwerking met regionale bedrijven. In 2026 wordt hier actief aan gewerkt. De eerste resultaten en vervolgstappen worden eind 2026 of begin 2027 verwacht.	

Programma 3 Bedrijvigheid

3.3.1 Economie

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We willen de centrumgebieden transformeren tot aantrekkelijke winkel- en verblijfsgebieden.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B1	Onze centrumgebieden willen we herinrichten tot aantrekkelijke winkel- en verblijfsgebieden met als uitgangspunt concentratie van detailhandel in winkelgebieden.	De centrumplannen van Sassenheim, Voorhout en Warmond zijn in december '25 vastgesteld. Onder leiding van een nieuwe programmamanager wordt nu de aanbesteding voorbereid voor het opstellen van een voorlopig ontwerp en definitief ontwerp.	
B2	Als uitwerking van de Centrumvisie stimuleren en faciliteren wij het aanleggen van geveltuintjes in het centrum van Warmond.	Er is al gemeentelijk beleid op het gebied van geveltuintjes. Dit is nog wel passief. Eerst moet geïnventariseerd worden of dit qua timing past in de uitvoering van de centrumplannen. Vervolgens is het belangrijk de behoefte te meten onder de inwoners. Dit doen we in 2027. Als deze behoefte er is, hoe we dit actief kunnen stimuleren.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Versterken en verbeteren recreatie en recreatieve routes in het Kagerplassegebied en buitengebied

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B6	We inventariseren de behoefte voor het opstellen van een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma groen en recreatie.	De gemeente Noordwijk is trekker van dit project. In HLT is vooruitlopend op de start van het projecten een inventarisatie gedaan waaruit blijkt dat er nog diverse onbenutte kansen zijn die meegenomen kunnen worden in een nieuw gebiedsprogramma. In HR verband wordt gestart met RIA 11 "benutten en versterken van landschappelijke kwaliteiten". Er wordt een landschapsontwikkelplan met een analyse van het gebied, een duidelijk overzicht van ambities en kansen en een concreet uitgewerkt projectenportfolio.	

Programma 4 Bestuur

3.4.1 Dienstverlenende overheid

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: In lijn met de nieuwe bestuursopdracht en aan de hand van de wettelijke eisen werken wij continu aan de verbetering van de dienstverlening.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
A1	We leveren in het eerste kwartaal van 2026 een advies met een aanpak voor een toekomstbestendige dienstverlening op. Dit advies kan een verdere uitwerking van een aantal onderdelen via de opstelling van een visie zijn, maar ook afzonderlijke activiteiten dan wel projecten of een combinatie hiervan. Onderdeel van het advies is een analyse van de huidige stand van zaken van de gemeentelijke dienstverlening. Door gebruik te maken van de al uitgevoerde onderzoeken en het onderzoek naar bereikbaarheid van onze kanalen. Interventies die direct nodig zijn, zullen worden opgepakt.	De verkenning is in het eerste kwartaal opgeleverd en ambtelijk afgestemd maar bestuurlijke besluitvorming is niet gerealiseerd voor de bestuurswissel. Het streven is om in Q4 van dit jaar met de drie raden in gesprek te gaan over de resultaten, het gewenste ambitieniveau en benodigde investeringen in relatie tot de begroting die ook in dat kwartaal wordt voorgelegd.	
A2	Wij investeren in de verdere ontwikkeling van de dienstverlening door als vervolg op de verkenning afspraken te maken over hoe we de kwaliteit van onze gemeentelijke brede dienstverlening meten, deze op niveau houden en toe te werken naar een nieuwe monitor.	Het toewerken naar een dienstverleningsbrede monitor is één van de adviezen uit de verkenning. Het streven is om over de resultaten en de vervolgoopdracht met de drie raden in gesprek in Q4 van dit jaar. Ondertussen blijven we verbeteren. Zo is voor teammanagers een dashboard telefonische bereikbaarheid gerealiseerd waardoor beter sturing gegeven kan worden aan de bestaande KPI's.	

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Voldoen aan de opgave van de Spreidingswet.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
E1	We werken samen en dragen bij aan de regionale- en provinciale regietafel ten behoeve van de Spreidingswet.	In 2025 bevond de gemeente zich, in samenwerking met het COA, in een afrondende fase van het traject gericht op de realisatie van opvang	

		van 80 AMV'ers voor vijf jaar. Het COA heeft de financiële onderbouwing op het laatste moment echter niet rond kunnen krijgen, waardoor deze opvang niet is doorgegaan. Het huidige college heeft i.v.m. de verkiezingen en de coalitieonderhandelingen verder geen stappen ondernomen voor een nieuwe locatie. Het college neemt wel actief deel aan de regionale- en provinciale regietafel.	
--	--	--	--

3.4.3 Rechtmatige overheid

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De informatie en de informatiebronnen voldoen aan de wet- en regelgeving.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
B2	We houden de maatregelen uit het DigiD en Suwinet normenkaders op peil.	Binnen Burgerzaken loopt een traject om de Suwinet aansluiting te stoppen en verder te werken met andere alternatieven. Binnen het normenkader van DigiD is bij één norm een afwijking geconstateerd. Door middel van verbeteringen in het beleid en het technisch regelen van de afspraken hebben wij de afwijking kunnen verhelpen. Deze verbetering wordt in 2026 getoetst tijdens de heraudit. Verder vindt er voor DigiD een quickscan plaats om onze maatregelen op peil te krijgen én daar te houden wanneer de normenkaders wijzigen. Zo voorkomen we dat we normen met terugwerkende kracht moeten borgen binnen onze processen.	
B3	De achterstand in het verplicht vernietigen van informatie zal projectmatig worden weggewerkt.	Er loopt een pilot met een externe leverancier waarbij AI wordt ingezet om vernietigingslijsten te controleren en aan te vullen. Daarnaast wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor het wegwerken van de achterstanden op korte en lange termijn. De status is oranje omdat de aanpak in ontwikkeling is, maar de achterstanden nog niet zijn ingelopen.	

		De structurele inzet van AI is bovendien nog onzeker en afhankelijk van de resultaten van de pilot.	
--	--	---	--

WAT WILDEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De gemeente verbetert haar positie op het gebied van rechtmatigheid binnen de domeinen privacy en informatieveiligheid.

WAT HEBBEN WIJ DAARVOOR GEDAAN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Toelichting stand van zaken	Status
F1	We stellen duidelijke doelen op en zorgen voor een effectieve uitvoering daarvan, gericht op het implementeren van de verplichtingen uit de privacy-informatieveiligheidswetgeving.	Qua uitvoering wordt er hard gewerkt aan een BIO2 implementatie plan om te voldoen aan het normenkader BIO2, dat verplicht wordt gesteld met ingang van de Cyberbeveiligingswet (Cbw). Dit vraagt wel extra inzet en prioritering.	

Bijlagen

Bijlage 1: Financieel overzicht Tussenrapportage

In de programma's zijn de tabellen opgenomen van de financiële wijzigingen per thema. De wijzigingen toegelicht worden bij het programma toegelicht, de overige wijzigingen en de budgetneutrale wijzigingen, in bijlage 1, hieronder.

In het overzicht overige wijzigingen worden de wijzigingen per saldo toegelicht, wat betekent dat het saldo per taakveld een optelsom is van mutaties op zowel baten als lasten en wordt vermeld als voordeel (+) of nadeel (-).

Omschrijving	Overige Wijzigingen
1. Samenleven	203.695
1. Vitaliteit	151.483
<u>5.1 Sportbeleid en activering</u>	23.779
Inhuur personeel 2e fase STV (€ 11.000, nadelig, incidenteel)	11.000
Aanvullende indexatie SFT (€ 12.779, nadelig, incidenteel)	12.779
<u>5.2 Sportaccommodaties</u>	35.815
Juridisch ondersteuning sportpark Elsgeest (€ 15.000, incidenteel, nadelig)	15.000
Hogere uitgaven meetrapporten sporthallen (€ 16.000, nadelig, incidenteel)	16.000
CV kosten Jacoba van Beierenweg 118a (€ 4.815, nadelig, incidenteel)	4.815
<u>5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	55.466
Kosten verzekeringen (€3.000, incidenteel, nadelig)	3.000
Tussenrapportage 2026; aankoop kunst (€ 15.541, nadelig, incidenteel)	15.541
Huisvesting Crescendo (€ 10.923, nadelig, incidenteel)	17.000
Recht van opstal Sportlaan 2 (€ 75, voordelig, structureel)	-75
Bijdrage renovatie blokhut Vossehol (€ 20.000, nadelig, incidenteel)	20.000
<u>5.6 Media</u>	-6.077
Huisvesting Crescendo (€ 10.923, nadelig, incidenteel)	-6.077
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	50.000
Onderzoekskosten verduurzaming	25.000
Onderzoekskosten verduurzaming J.P. Gouverneurlaan 40a (€ 25.000, nadelig, incidenteel)	25.000
<u>7.1 Volksgezondheid</u>	-7.500
Deelbijdrage IZA (€ 7.500, voordelig, incidenteel)	-7.500
2. Zorg voor elkaar	13.608
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	13.608
Inhuur Participatie (€ 13.608, nadelig, incidenteel)	13.608
3. Werk en inkomen	23.370
<u>6.3 Inkomensregelingen</u>	-3.630

Kinderopvangtoeslagenaffaire raming baten en lasten 2026 (€ 115.759, budgetneutraal, incidenteel)	1.920
Energiearmoede correctie indexatie materiele kosten (€ 5.550, positief, structureel)	-5.550
<u>6.4 WSW en beschut werk</u>	52.000
Geactualiseerde begroting GR KDB (€ 27.000, nadelig, incidenteel)	52.000
<u>6.5 Arbeidsparticipatie</u>	-25.000
Geactualiseerde begroting GR KDB (€ 27.000, nadelig, incidenteel)	-25.000
4. Opgroeien en opvoeden	3.750
<u>6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd</u>	3.750
Bijstellen begroting i.v.m kosten elektriciteit (€ 3.750, nadelig, incidenteel)	3.750
5. Thuis als basis	11.484
<u>6.811 Beschermd wonen (WMO)</u>	13.489
Beschermd wonen, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)	13.489
<u>6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)</u>	-2.005
Maatschappelijke en vrouwenopvang, geactualiseerde begroting maatschappelijke zorg DBS 2026 (€ 123.683, nadelig, incidenteel)	-2.005
2. Leefomgeving	45.511
1. Mobiliteit	19.073
<u>2.2 Parkeren</u>	6.000
Hogere uitgaven indexering onderhoudscontracten Stationsplein 1 (€ 6.000, nadelig, structureel)	6.000
<u>2.3 Recreatieve havens</u>	13.073
Leges vergunningen APV ligplaats en snelvaren (€ 13.073, nadelig, structureel)	13.073
2. Gebiedsontwikkeling	20.000
<u>8.1 Ruimte en leefomgeving</u>	20.000
(TURAP) In huur advies van derden (€ 20.000, nadelig, incidenteel)	20.000
3. Openbare ruimte	10.000
<u>5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u>	10.000
Hogere kosten door droogte (€ 10.000, nadelig, incidenteel)	10.000
5. Wonen	-3.562
<u>8.3 Wonen en bouwen</u>	-3.562
Verlaging overheveling 2025 naar 2026: Project Teydelijk	-3.562
3. Bedrijvigheid	21.817
3. Erfgoed	21.817
<u>5.5 Cultureel erfgoed</u>	21.817
Administratieve wijziging Erfgoed (€ 25.000, voordelig, budgetneutraal)	25.000
Indexatie Gemeentehaven 3 (€ 1.940, voordelig, structureel)	-1.940

Indexatie Dorpstraat 40 (€ 1.243, voordelig, structureel)	-1.243
4. Bestuur	97.395
1. Samenwerkende overheid	-1.196
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	-1.196
Actualisatie begroting noodopvang Oekraïne (€ 1.196, voordelig, incidenteel)	1.599.451
Actualisatie begroting noodopvang Oekraïne (€ 1.196, voordelig, incidenteel)	-1.600.647
2. Openbare orde en veiligheid	51.761
<u>1.1 Crisisbeheersing en brandweer</u>	31.761
Bijstelling crisisbeheersing piketdiensten communicatie (€ 5.000, nadelig, incidenteel)	5.000
Actualisatie bijdrage aan VRHM (€ 26.761, voordelig, incidenteel)	26.761
<u>1.2 Openbare orde en veiligheid</u>	20.000
Bijstelling budget voor openbare veiligheid ivm extra beveiliging (€ 20.000, nadelig, incidenteel)	20.000
3. Bestuur en ondersteuning	46.830
<u>0.1 Bestuur</u>	29.800
Kosten inzet verkenners (€ 10.300, nadelig, incidenteel)	10.300
Risicoanalyse intergriteit kandidaat-wethouders (€ 4.500, nadelig, incidenteel)	4.500
Kosten begeleiding vertrouwenscommissie burgermeestersprocedure (€15.000, nadelig, incidenteel)	15.000
<u>0.3 Beheer overige gebouwen en gronden</u>	17.030
Verlaging overheveling 2025 naar 2026: Sloopkosten Menneweg 44 Sassenheim	-4.810
Hogere uitgaven sloopkosten toiletgebouw Kagerzoom (€ 12.500, nadelig, incidenteel)	12.500
Verlaging inkomsten verhuur Koudenhoorn 6 (€ 2.180, nadelig, incidenteel)	2.180
Hogere juridisch lasten en kosten onderhoud Koudenhoorn 6 (€ 7.160, nadelig, incidenteel)	7.160
5. Algemene dekkingsmiddelen	15.000
3. Overhead	15.000
<u>0.4 Overhead</u>	15.000
Bijstelling kosten huisadvocaat (€ 15.000, nadelig, incidenteel)	15.000
Eindtotaal	383.418

Bijlage 2: Administratieve wijzigingen

Omschrijving	Administratieve wijzigingen
1. Samenleven	
1. Vitaliteit	
<u>5.1 Sportbeleid en activering</u>	1.527.375
SPUK SPORT 2026 (€ 419.490, budgetneutraal, incidenteel)	219.490
SPUK SPORT 2026 (€ 419.490, budgetneutraal, incidenteel)	-219.490
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	-20.390
Omzetten begroting van STIWA naar Sportbedrijf Teylingen (administratief)	1.527.375
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	20.390
<u>5.2 Sportaccommodaties</u>	-1.452.375
Omzetten begroting van STIWA naar Sportbedrijf Teylingen (administratief)	-1.527.375
SPUK SPORT 2026 (€ 419.490, budgetneutraal, incidenteel)	-200.000
Administratieve wijziging: herverdeling budget accommodatiebeleid (€129.289, budgetneutraal, incidenteel)	75.000
SPUK SPORT 2026 (€ 419.490, budgetneutraal, incidenteel)	200.000
<u>5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	-75.000
Administratieve wijziging: herverdeling budget accommodatiebeleid (€129.289, budgetneutraal, incidenteel)	-75.000
<u>5.6 Media</u>	
SPUK Bibliotheken (€9.920, budgetneutraal, incidenteel)	9.920
SPUK Bibliotheken (€9.920, budgetneutraal, incidenteel)	-9.920
<u>7.1 Volksgezondheid</u>	
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	-50.346
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	50.346
2. Zorg voor elkaar	58.939
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	58.939
Budgetneutrale wijziging stelpost subsidie	22.369
Overzetten stelpost Subsidie Meedenkersnetwerk (€ 32.375, budgetneutraal, incidenteel)	32.375
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	19.289
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	-15.094
3. Werk en inkomen	188.135
<u>6.3 Inkomensregelingen</u>	189.576
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	101.688
Administratief Bijstelling Rijksbijdrage BUIG (€ 323.484, voordeel, structureel)	-323.484
administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	411.372

Administratief Correctie naar aanleiding van de Geactualiseerde begroting 2026 van ISD	-39.800
Energiebesparende maatregelen restant SPUK gelden 2025 (€ 354.228 budgetneutraal, incidenteel)	-354.228
Energiebesparende maatregelen restant SPUK gelden 2025 (€ 354.228, budgetneutraal, incidenteel)	354.228
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	39.800
<u>6.5 Arbeidsparticipatie</u>	-1.441
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-1.441
4. Opgroeien en opvoeden	-103.300
<u>4.1 Openbaar basisonderwijs</u>	-565
Administratieve wijziging toezicht onderwijs/REA (€565, budgetneutraal, structureel)	-565
<u>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken</u>	565
Administratieve wijziging toezicht onderwijs/REA (€565, budgetneutraal, structureel)	565
<u>6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd</u>	-27.848
Administratieve wijziging Programmaplan Jeugd	-90.910
Overzetten stelpost Stichting Kwadraad (€ 86.037, budgetneutraal, incidenteel)	63.062
<u>6.792 PGB Jeugd</u>	-166.362
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-862
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-165.500
<u>6.92 Coördinatie en beleid Jeugd</u>	90.910
Administratieve wijziging Programmaplan Jeugd	90.910
5. Thuis als basis	-4.195
<u>6.811 Beschermd wonen (WMO)</u>	
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-184.800
Administratief Correctie naar aanleiding van de Geactualiseerde begroting 2026 van ISD	184.800
<u>6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)</u>	-4.195
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-39.850
Budgetneutrale wijziging Brede SPUK (€ 14.862, budgetneutraal, incidenteel)	-4.195
Administratief Correctie naar aanleiding van de Geactualiseerde begroting 2026 van ISD	39.850
6. Passende ondersteuning	-139.579
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	-676.207
Administratief Correctie naar aanleiding van de Geactualiseerde begroting 2026 van ISD	-36.600
Statushouders correctie Rijksbijdrage SPUK 2026 (€ 211.236, budgetneutraal, structureel)	211.236
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	62.795
Budgetneutrale wijziging stelpost subsidie	-22.369

Statushouders. Restantbudget 2025 SPUK (€ 758.665, budgetneutraal, structureel)	-758.665
Statushouders correctie Rijksbijdrage SPUK 2026 (€ 211.236, budgetneutraal, structureel)	-211.236
Overzetten stelpost Stichting Kwadraad (€ 86.037, budgetneutraal, incidenteel)	-86.037
Statushouders. Restantbudget 2025 SPUK (€ 758.665, budgetneutraal, structureel)	758.665
Overzetten stelpost Subsidie Meedenkersnetwerk (€ 32.375, budgetneutraal, incidenteel)	-32.375
Overzetten budget Subsidie voor Ieder 1 (€ 561.621, budgetneutraal, incidenteel)	-561.621
<u>6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal</u>	584.596
Overzetten stelpost Stichting Kwadraad (€ 86.037, budgetneutraal, incidenteel)	22.975
Overzetten budget Subsidie voor Ieder 1 (€ 561.621, budgetneutraal, incidenteel)	561.621
<u>6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)</u>	-43.815
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-43.815
<u>6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)</u>	181.254
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	181.254
<u>6.712 Begeleiding (WMO)</u>	-230.999
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	28.901
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-259.900
<u>6.713 Dagbesteding (WMO)</u>	53.457
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	53.457
<u>6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)</u>	-250
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-9.050
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	8.800
<u>6.791 PGB Wmo</u>	-4.133
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-9.000
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	4.867
<u>6.91 Coördinatie en beleid Wmo</u>	-3.482
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-3.482
2. Leefomgeving	
1. Mobiliteit	
<u>2.1 Verkeer en vervoer</u>	
Prullenbak (€ 27.000, budgetneutraal, structureel)	-27.000
Prullenbak (€ 27.000, budgetneutraal, structureel)	27.000
3. Openbare ruimte	
<u>7.2 Riolering</u>	
Grondwater (€ 30.000, budgetneutraal, structureel)	-30.000

Grondwater (€ 30.000, budgetneutraal, incidenteel)	30.000
<u>7.3 Afval</u>	
Zwerfafval (€ 15.000, budgetneutraal, structureel)	-15.000
Zwerfafval (€ 15.000, budgetneutraal, structureel)	15.000
4. Bestuur	
1. Samenwerkende overheid	
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>	
Administratief Correctie naar aanleiding van de Geactualiseerde begroting 2026 van ISD	115.662
Administratief ISD Geactualiseerde begroting 2026	-115.662
Actualisatie begroting spreidingswet (€ 88.795, budgetneutraal, incidenteel)	88.795
Actualisatie begroting spreidingswet (€ 88.795, budgetneutraal, incidenteel)	-88.795
Eindtotaal	

Bijlage 3: Investerings

Omschrijving	Investerings
Aanschaf Laptops/Tablets Nieuwe Raad Teylingen	40.000
Investering laptops/tablets nieuwe Raad Teylingen (€ 40.000, nadelig, incidenteel)	40.000
Voor de aanschaf van nieuwe laptops en tablets van nieuwe raadsleden wordt een investering gedaan. Deze investering wordt in 4 jaar afgeschreven.	
HOV Sassenheim 1	-29.654
Hogere inkomsten door subsidie(€ -29.654, voordelig, incidenteel)	-29.654
Voor het project HOV is een subsidie ontvangen vanuit de omgevingsdienst.	
Project Teydelijk	232.233
TURAP: Overschrijding project Teydelijk (€ 125.000,-, nadelig, incidenteel)	125.000
In maart 2023 heeft de raad een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor het bouw- en woonrijp maken van het project Teydelijk. De realisatie van het project is gestart in april 2025, met als resultaat de oplevering van de 40 woningen in maart 2026. De kostenstijging binnen het project kent meerdere oorzaken. Allereerst heeft vertraging in de realisatie geleid tot hogere kosten voor het bouw- en woonrijp maken (indexering kosten bouw-en woonrijp maken). Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor de afvoer van vervuilde grond. Op basis van een verkennend bodemonderzoek is eerder geconcludeerd dat de grond geschikt was voor de beoogde woonfunctie. Tijdens het bouw-en woonrijp maken bleek echter dat de grond sterker vervuild was dan verwacht, waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk waren. Verder is de geplande vervanging van het rioolgemaal aangepast en op groter capaciteit uitgevoerd, om de extra belasting vanuit Teydelijk te kunnen verwerken. Een deel van de kosten voor deze capaciteitsuitbreiding is ten laste van het project gebracht.	
TURAP: overheveling naar project Teydelijk (€ 107.233, budgetneutraal, incidenteel)	107.233
Gelden vanuit wonen die bedoeld zijn voor project Teydelijk worden overgeheveld naar het krediet.	
Verv. top laag kunstgrasveld hfdv The Bassets 2023	-505.000
Investering rugbyveld The Bassets naar 2030	-505.000
Door in 2026 een beperkte investering te doen is het gelukt de levensduur van het huidige kunstgras met een aantal jaar te verlengen. Daardoor is deze investering niet nodig in 2026, maar wordt dit verwacht in 2030.	
Eindtotaal	-262.421

Bijlage 4: Paragraaf bedrijfsvoering

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2019 heeft uw raad de verordening doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Teylingen vastgesteld. Hierin is bepaald dat het college de doelmatigheid onderzoekt en de doeltreffendheid toetst. Jaarlijks voor 1 april zenden wij u een onderzoeksplan toe. In de voortgangsrapportages en de jaarrekening geven wij de voortgang aan van de onderzoeken, de rapportages en de ontwikkelplannen.

2026

Voor 2026 is er in het onderzoeksplan bepaald dat we een onderzoek starten naar treasury. In Q2 2026 zijn we hiermee gestart. Afronding wordt verwacht in 2026.

Bijlage 5: Monitor rekenkameronderzoek

Overzicht voortgang in de afhandeling van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie Teylingen uit de periode 2017 – 2025.

In opdracht van Control, d.d. juni 2026

Monitor Rekenkameronderzoek

Naam onderzoek:

Landelijk DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht, 20-01-2025

Aanbevelingen

1. **Duidelijke sturing en vaststellen prestatie-indicatoren:** Vraag het college om in samenwerking met de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) duidelijke afspraken en specifieke prestatie-indicatoren (KPI's) vast te stellen voor de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht.
2. **Verbeterde rapportages en transparantie:** Vraag het college om bij de ODWH aan te dringen op het verstrekken van meer toegespitste lokale rapportages, zodat de gemeenteraad beter inzicht krijgt in de voortgang en effectiviteit van de energiebesparingsmaatregelen binnen de gemeente Teylingen met het oog op de eigen klimaatdoelen.
3. **Monitor de impact beter:** Verzoek het college om in overleg met de ODWH, en waar nodig andere gemeenten uit het werkgebied van de ODWH te onderzoeken of de gerealiseerde CO2-reducties beter kunnen worden gekoppeld aan de genomen energiebesparende maatregelen.
4. **Maximaliseren van besparingspotentieel:** Vraag het college bij te dragen aan de maximalisatie van het besparingspotentieel door gerichte maatregelen te nemen en te continueren, zoals bedrijven goed te informeren en te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen.

Reactie college

De door u geconstateerde tekortkomingen rond sturing, rapportage, zichtbaarheid en onbenut besparingspotentieel herkennen wij. De daaruit volgende aanbevelingen over prestatie-indicatoren, verbeterde rapportages, betere monitoring en maximaal benutten van het besparingspotentieel onderschrijven wij. Bij de contractering van de ODWH nemen wij deze aanbevelingen mee. Zo zetten wij ons in om de effectiviteit van het toezicht en de handhaving ten aanzien van de energiebesparingsplicht te verbeteren. De portefeuillehouder zal namens de gemeente in het AB van de omgevingsdienst aandacht vragen voor een betere opvolging van de wettelijke verplichting en uw aanbevelingen. Het is belangrijk om deze verplichting duidelijk in de contractvorming op te nemen, met specifieke afspraken over monitoring.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

1. In het rekenkameronderzoek "DoeMee-onderzoek klachtbehandeling 2024" is onder andere de aanbeveling gegeven om bij de klachtindieners na te gaan hoe zij de procedure ervaren. In de bestuurlijke reactie daarop heeft het college aangegeven te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een klantwaarderingsonderzoek. Naar aanleiding van dit rekenkameronderzoek is een klantwaarderingsonderzoek geïmplementeerd. Dit bestond uit het per e-mail verzenden van een vragenlijst over de beleving en het aangeven van eventuele verbeterpunten inzake de klachtbehandeling. Dit is bij de bevestiging van de afhandeling van alle klachten in 2025 meegestuurd. Hierop is helaas geen enkele respons gekomen. Voor de toekomst heeft de klachtencoördinator hierin het contact met de klachtindieners blijvende aandacht voor. Dit resultaat wordt ook gedeeld met de raden in het jaarverslag van de Commissie bezwaren en klachten.
2. Wordt opgenomen in actualisatietraject nota verbonden partijen.

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

JA

Naam onderzoek:

Onderzoek Woonbeleid, 4-12-2024

Aanbevelingen

Voor het volgende woonbeleid doet de rekenkamer de volgende aanbevelingen:

1. Evalueer per project achteraf wat het resultaat van het project was waarbij ook de ingezette instrumenten worden meegenomen. Dit resulteert in een lijst van geleerde lessen. Vraag het college de evaluatie en geleerde lessen ter bespreking te delen met de gemeenteraad.
2. Vraag als raad vaker door het jaar heen, tussen de mijlpalen in, informatie over de lopende projecten aan het college.
3. Vraag het college om inwoners en andere betrokkenen vaker en proactief te informeren, ook wanneer er geen grote mijlpalen zijn. Dit kan bijvoorbeeld door periodieke updates, zoals een nieuwsbrief, om het vertrouwen en de transparantie te vergroten.
4. In de huidige woonvisie ontbreken de regionale afspraken. Neem deze op in de nieuwe woonvisie, zodat het lokale beleid in de juiste context wordt geplaatst.

5. De opgaven op het gebied van wonen, zoals beschreven in het raadsprogramma, moeten nog verder worden geconcretiseerd en verdiept om ze daadwerkelijk uit te voeren. Vraag het college om dit op te nemen in de aankomende woonvisie.
6. Voeg een definitie- en begrippenlijst als bijlage toe aan de woonvisie. Deze lijst bevat heldere omschrijvingen van kernbegrippen (zoals bijvoorbeeld betaalbare koop en middenhuur), waardoor alle betrokken partijen dezelfde taal hanteren bij het begrijpen en uitvoeren van de woonvisie.
7. Overweeg een overkoepelende beleidsvisie op Wonen en zorg om de lange termijndoelen voor wonen met zorg effectief aan te pakken.

Reactie college

Aanbeveling 1: Evalueer per project achteraf wat het resultaat van het project was waarbij ook de ingezette instrumenten worden meegenomen. Dit resulteert in een lijst van geleerde lessen. Vraag het college de evaluatie en geleerde lessen ter bespreking te delen met de gemeenteraad.

Reactie van het college:

De strekking van de aanbeveling nemen we over. Het is verstandig om de resultaten van de projecten te evalueren. Om hiermee inzichtelijk te krijgen welke beleidsinstrumenten zijn toegepast en wat de resultaten hiervan zijn. Met vergaarde inzichten kunnen we nieuwe of lopende projecten optimaliseren. De terugkoppeling van de leerpunten wordt onderdeel van het projectenoverzicht dat we momenteel 2 keer per jaar met de raad delen.

Aanbeveling 2: Vraag als raad vaker door het jaar heen, tussen de mijlpalen in, informatie over de lopende projecten aan het college.

Reactie van het college:

Wij lezen in de bestuurlijke samenvatting de conclusie dat de gemeenteraad uitgebreid geïnformeerd wordt over de voortgang van projecten en gemakkelijk kan inzien wat de kwantitatieve resultaten zijn. Mochten er tussentijds toch aanvullende vragen zijn, dan zien wij uw vragen graag tegemoet.

Aanbeveling 3: Vraag het college om inwoners en andere betrokkenen vaker en proactief te informeren, ook wanneer er geen grote mijlpalen zijn. Dit kan bijvoorbeeld door periodieke updates, zoals een nieuwsbrief, om het vertrouwen en de transparantie te vergroten.

Reactie van het college:

Deze aanbeveling nemen we graag over. Bij de wat grotere projecten of gebiedsontwikkelingen zoals project Langeveld in Sassenheim en Nieuw Boekhorst in Voorhout informeren wij inwoners en betrokkenen o.a. per nieuwsbrief. Inwoners en andere betrokkenen kunnen zich aanmelden om nieuwsbrieven digitaal te ontvangen zodat ze automatisch goed op de hoogte blijven van (de voortgang van) een project. De nieuwsbrieven zijn ook te raadplegen via de website van de gemeente op de projectenpagina.

Wij werken aan een manier om wonen in bredere zin nog beter in beeld te krijgen. Niet alleen willen wij in beeld brengen wat we op projectniveau gaan realiseren of juist al gerealiseerd hebben maar ook wat wij beleidsmatig ontwikkelen en hoe wij daar uitvoering aan geven. Om daarmee een breed publiek waaronder inwoners en de gemeenteraad completer te informeren. In 2025 zal wonen voor het eerst op deze manier breder in beeld worden gebracht. Wij willen het vertrouwen daarmee vergroten en transparantie (nog duidelijker) laten blijken.

Aanbeveling 4: In de huidige woonvisie ontbreken de regionale afspraken. Neem deze op in de nieuwe woonvisie, zodat het lokale beleid in de juiste context wordt geplaatst.

Reactie van het college:

Deze aanbeveling nemen we graag over. De regionale afspraken (Regionale Woonagenda en Regionale Realisatieagenda Holland Rijnland) die gemaakt zijn in 2023 nemen we op in het nieuwe lokale woonbeleid. Sinds oktober 2024 werken we aan een zogeheten volkshuisvestingsprogramma in lijn met de voorliggende Wet versterking regie volkshuisvesting. Deze wet zorgt ervoor dat overheden beter en sneller kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie we gaan bouwen.

Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Kerninstrument van deze wet is het volkshuisvestingsprogramma. Dit programma vervangt de woonvisie en krijgt een plek in de beleidscyclus van de Omgevingswet. In het volkshuisvestingsprogramma integreren wij de gemaakte afspraken met de regio, maar ook de afspraken met de provincie en het Rijk. Wij verwachten in de tweede helft van 2025 dat het volkshuisvestingsprogramma gereed is. De gemeenteraad betrekken we in het proces om te komen tot een actueel volkshuisvestingsprogramma voor de gemeente Teylingen.

Aanbeveling 5: De opgaven op het gebied van wonen, zoals beschreven in het raadsprogramma, moeten nog verder worden geconcretiseerd en verdiept om ze daadwerkelijk uit te voeren. Vraag het college om dit op te nemen in de aankomende woonvisie.

Reactie van het college:

De uitwerking van de woonopgaven worden verder verdiept in het volkshuisvestingsprogramma. Waar nodig concretiseren wij de opgaven. De dilemma's uit het raadsprogramma liggen bij de raad. De verdieping op de woonopgaven zoals beschreven in het raadsprogramma vindt momenteel plaats in samenwerking met adviesbureau Companen. Daarnaast worden op basis van o.a. behoefteonderzoeken de lokale woonopgaven (opnieuw) in kaart gebracht en opgenomen in het programma.

Aanbeveling 6: Voeg een definitie- en begrippenlijst als bijlage toe aan de woonvisie. Deze lijst bevat heldere

omschrijvingen van kernbegrippen (zoals bijvoorbeeld betaalbare koop en middenhuur), waardoor alle betrokken partijen dezelfde taal hanteren bij het begrijpen en uitvoeren van de woonvisie.

Reactie van het college:

Deze aanbeveling nemen we graag over. Wij onderschrijven het belang van het hanteren van dezelfde taal. Bij de prestatieafspraken van 2025 hebben we reeds een begrippenlijst toegevoegd. We sluiten graag aan bij de definities die de Rijksoverheid hanteert op het gebied van wonen. Als voorbeeld: de betaalbaarheidsgrens die het Rijk definieert én hanteert, hanteren wij ook. Een definitie- en begrippenlijst opnemen als een bijlage bij het volkshuisvestingsprogramma helpt bij het hanteren van dezelfde taal en zullen wij meenemen.

Aanbeveling 7: Overweeg een overkoepelende beleidsvisie op Wonen en zorg om de lange termijn doelen voor wonen met zorg effectief aan te pakken.

Het volkshuisvestingsprogramma gaat uit van een domeinoverstijgende aanpak. Het gaat zeker niet alleen over bouwen. In de volkshuisvesting wordt juist de verbinding met zorg en ondersteuning voor meerdere doelgroepen nadrukkelijk gevraagd. Dit geldt ook voor de leefbaarheid, met de focus op fysieke inrichting van de wijk. Een woonzorgvisie komt terug in het volkshuisvestingsprogramma Teylingen, waarmee ook tegemoetgekomen wordt aan de wens. We stemmen deze woonzorgvisie af met Stek, zorgpartijen, buurgemeenten en op regionaal niveau.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

De meeste aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek Woonbeleid zijn in 2025 inhoudelijk opgepakt en verwerkt in het nieuwe Volkshuisvestingsprogramma Teylingen 2026–2030. Dit programma vervangt de eerdere woonvisie en biedt een integraal en uitvoeringsgericht kader waarin de woonopgaven nader zijn geconcretiseerd, verdiept en voorzien van doelen, actielijnen en maatregelen.

NB Het volkshuisvestingsprogramma is nu nog een ontwerp volkshuisvestingsprogramma. 21 juli 2026 is de beoogde datum van vaststellen van het ontwerp door het college. Daarna kan het voor zes weken ter inzage gelegd worden.

Aanbeveling 1: Evalueer per project achteraf wat het resultaat van het project was waarbij ook de ingezette instrumenten worden meegenomen. Dit resulteert in een lijst van geleerde lessen. Vraag het college de evaluatie en geleerde lessen ter bespreking te delen met de gemeenteraad.

Stand van zaken:

De strekking van de aanbeveling is overgenomen. Deels geborgd in het volkshuisvestingsprogramma via de monitorings- en verantwoordingssystematiek (hoofdstuk 6). Dat is breder ingezet dan op projectniveau evalueren. In het programma is namelijk vastgelegd dat jaarlijks de voortgang en effecten van beleid en maatregelen worden gemonitord en gerapporteerd aan de gemeenteraad. Hiermee wordt structureel inzicht verkregen in resultaten en kunnen leerpunten worden meegenomen in bijsturing van beleid.

Op projectniveau is in de bestuurlijke reactie (12 februari 2025) op het Rekenkamerrapport al opgenomen dat in het projectenoverzicht - wat 2 keer per jaar wordt gedeeld met de raad - leerpunten worden opgenomen om met de vergaarde inzichten lopende of nieuwe projecten kunnen optimaliseren. Dat wordt gedaan.

Aanbeveling 2: Vraag als raad vaker door het jaar heen, tussen de mijlpalen in, informatie over de lopende projecten aan het college.

Stand van zaken:

Breder dan op projectniveau: De informatievoorziening is in algemeenheid versterkt door het opnemen van een jaarlijkse rapportagecyclus binnen het volkshuisvestingsprogramma. Naast de bestaande P&C-cyclus wordt de raad periodiek geïnformeerd over voortgang, effecten en bijsturing van het woonbeleid. Daarmee ontstaat meer structureel inzicht, breder dan alleen mijlpalen over lopende projecten.

Op projectniveau: Verder blijft van toepassing wat is opgenomen in de bestuurlijke reactie: *Wij lezen in de bestuurlijke samenvatting de conclusie dat de gemeenteraad uitgebreid geïnformeerd wordt over de voortgang van projecten en gemakkelijk kan inzien wat de kwantitatieve resultaten zijn. Mochten er tussentijds toch aanvullende vragen zijn, dan zien wij uw vragen graag tegemoet.*

Aanbeveling 3: Vraag het college om inwoners en andere betrokkenen vaker en proactief te informeren, ook wanneer er geen grote mijlpalen zijn. Dit kan bijvoorbeeld door periodieke updates, zoals een nieuwsbrief, om het vertrouwen en de transparantie te vergroten.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is ook verwerkt in het volkshuisvestingsprogramma, door expliciet aandacht te geven aan communicatie, transparantie en samenwerking met inwoners en partners. In het volkshuisvestingsprogramma is opgenomen dat de uitvoering plaatsvindt in samenwerking met stakeholders en dat monitoring en informatievoorziening breder worden ingezet, zodat inwoners en betrokkenen beter en vaker worden geïnformeerd over voortgang en ontwikkelingen. Wij willen – zoals het is opgenomen in de bestuurlijke reactie - het vertrouwen vergroten en transparantie (nog duidelijker) laten blijken.

Aanbeveling 4: In de huidige woonvisie ontbreken de regionale afspraken. Neem deze op in de nieuwe woonvisie, zodat het lokale beleid in de juiste context wordt geplaatst.

Stand van zaken:

Dat is gedaan. De regionale afspraken zijn volledig geïntegreerd in het volkshuisvestingsprogramma. Het programma sluit aan op regionale woonafspraken en vertaalt deze naar de lokale woningbouwopgave, programmering en doelstellingen. Daarmee is het woonbeleid expliciet in de regionale context geplaatst.

Aanbeveling 5: De opgaven op het gebied van wonen, zoals beschreven in het raadsprogramma, moeten nog verder worden geconcretiseerd en verdiept om ze daadwerkelijk uit te voeren. Vraag het college om dit op te nemen in de aankomende woonvisie.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is in de volle breedte opgepakt. In het volkshuisvestingsprogramma zijn de woonopgaven concreter gemaakt en uitgewerkt in concrete doelen, actielijnen en acties (o.a. woningbouwopgave, betaalbaarheid, aandachtsgroepen en doorstroming). De opgaven zijn daarmee niet alleen beleidsmatig beschreven, maar ook uitvoeringsgericht gemaakt. Daarbij is ook duidelijk beschreven wat we willen bereiken (per hoofdstuk), en wat we verwachten van onze partners.

Aanbeveling 6 – Voeg een definitie- en begrippenlijst als bijlage toe aan de woonvisie. Deze lijst bevat heldere omschrijvingen van kernbegrippen (zoals bijvoorbeeld betaalbare koop en middenhuur), waardoor alle betrokken partijen dezelfde taal hanteren bij het begrijpen en uitvoeren van de woonvisie.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is direct verwerkt: het volkshuisvestingsprogramma bevat een expliciete begrippenlijst als bijlage. Hiermee wordt uniformiteit in definities (zoals betaalbare koop, middenhuur en doelgroepen) geborgd voor alle betrokken partijen.

Aanbeveling 7: Overweeg een overkoepelende beleidsvisie op Wonen en zorg om de lange termijndoelen voor wonen met zorg effectief aan te pakken.

Stand van zaken:

In plaats van een aparte woonzorgvisie is gekozen voor een integrale benadering. De woonzorgopgave is volledig opgenomen in het volkshuisvestingsprogramma, inclusief doelen en maatregelen voor ouderen en aandachtsgroepen. Hiermee is invulling gegeven aan de aanbeveling door wonen, zorg en leefbaarheid in samenhang te benaderen.

[Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?](#)

JA

Naam onderzoek:

Landelijk DoeMee-onderzoek klachtbehandeling, 13-2-2024

Aanbevelingen

1- Zet de inwoner centraal

Evalueer bij de klachtindieners hoe zij de procedure hebben ervaren. Dit kan bijvoorbeeld via een telefonisch gesprek. Door een telefonisch gesprek krijgt de gemeente persoonlijk contact met de klachtindieners. Hierdoor voelt de inwoner zich gehoord en uit de evaluaties en ervaringen van klachtindieners kunnen lessen getrokken worden voor de organisatie die de procedures kan verbeteren.

Wanneer de evaluatie heeft plaatsgevonden is het van belang om de raad hierover periodiek te informeren. Informeer over de ervaring van indieners van klachten en de eventuele lessen die getrokken worden uit de wijze waarop de klachten worden behandeld. Zo heeft de raad goed zicht op hoe de klachtindieners het proces ervaart.

2- Maak afspraken met verbonden partijen

Twee van de drie onderzochte partijen geven inzicht in de wijze waarop klachten worden behandeld. Echter zijn hier geen eenduidige afspraken over gemaakt waardoor er geen garantie is dat verbonden partijen voldoende blijven rapporteren. Omdat verbonden partijen al op afstand staan, ontstaat het risico dat de raad zijn controlerende taak niet goed kan uitvoeren. Maak daarom eenduidige afspraken met verbonden partijen die een publieke taak uitvoeren en leg die vast in beleid. Op deze manier krijgt de gemeente voor elke verbonden partij zicht op het aantal klachten dat binnenkomt en hoe deze worden behandeld. Informeer hier periodiek de raad over.

Reactie college

1. Zet de inwoner centraal

Reactie

Bij klachtbehandeling staat voor het college de inwoner centraal. Het streven is om klachten zo veel mogelijk informeel op te lossen. In 2023 is gestart met een verdere professionalisering van de klachtbehandeling. Dit resulteerde – begin 2024 – in de aanstelling van een klachtencoördinator, die zich uitsluitend bezighoudt met de behandeling van klachten voor de drie gemeenten. De jaren hiervoor werd de behandeling van de klachten uitgevoerd door diverse medewerkers naast hun andere werkzaamheden.

Het college ziet de klachtbehandeling ook als middel om op basis van de ontvangen klachten verbeterpunten in de organisatie te kunnen duiden en te kunnen realiseren. De klachtbehandeling blijkt daarnaast een hulpmiddel te zijn voor bewoners die moeite hebben met het vinden van de juiste weg binnen de organisatie.

De aanbeveling om bij klachtindieners na te gaan hoe zij de procedure ervaren nemen wij over. Wij gaan onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een klantwaarderingsonderzoek te implementeren en de uitkomst hiervan te monitoren en te rapporteren. Wij stellen voor om de raad hierover periodiek te informeren via het jaarverslag van de commissie bezwaren en klachten.

2. Maak afspraken met verbonden partijen

Reactie

Wij vinden het net zoals de rekenkamercommissie belangrijk om meer inzicht te krijgen in de klachtbehandeling door de verbonden partijen. Wij zullen de verbonden partijen vragen om ons jaarlijks te rapporteren over hun klachtbehandeling. Het college zal de uitkomsten vervolgens delen met de gemeenteraad.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2024:

1. Vanaf 1-1-2025 wordt na de afhandeling van de klacht bij de bevestiging aan klager over de beëdiging van de klachtenprocedure een tevredenheidsonderzoek over de klachtbehandeling meegezonden.

2. De klachtbehandeling van de verbonden partijen is bij de verbonden partijen nagevraagd.

Uitvraag Gemeenschappelijke regelingen: Maakt de verbonden partij waarvan je accounthouder bent een jaarverslag over klachtenafhandeling en zo ja: waar wordt dit gepubliceerd?

- ISD: Ja, het Jaarverslag juridische zaken ISD Bollenstreek. Dit betreft een gecombineerd verslag, met daarin alle getallen en bevindingen van de juridisch medewerkers en de ambtelijke en externe bezwaarschriftencommissies. Dit wordt aangeboden aan het DB en de gemeenteraad. Het wordt niet gepubliceerd.

- Provalu/KDB: Ja, jaarverslag.

- ODWH: Nee

- HLTsamen: Ja, dit wordt gepubliceerd via het jaarverslag van bezwaren en klachten.

- VAB: Nee

- Hecht (was RDOGH): Ja, De klachtenfunctionaris brengt jaarlijks geanonimiseerd verslag uit van alle ontvangen klachten binnen Hecht en zijn werkzaamheden. Het verslag wordt gepubliceerd op de website van Hecht.

- Holland Rijnland (ex jeugd): De afhandeling van de klachtenbehandeling van Holland Rijnland wordt, met ingang van komend jaar, opgenomen in het jaarverslag van Holland Rijnland

- Concensus (Hillegom): Ja, in het jaarverslag.

- Belasting Samenwerking Bollenstreek (Teylingen en Lisse): Nee

- Zonder Meer (Maatschappelijke zorg): Nee

- Service Organisatie Zorg (Holland Rijnland): De SO Zorg heeft tot nu toe geen jaarverslag gemaakt over klachtafhandeling. Dit gaan zij wel doen over 2024. Dit wordt onderdeel van de jaarstukken.

- Veiligheidsregio/VRHM: Nee

Kan het van het overzicht?

NEE

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

3. In het rekenkameronderzoek "DoeMee-onderzoek klachtbehandeling 2024" is onder andere de aanbeveling gegeven om bij de klachtindieners na te gaan hoe zij de procedure ervaren. In de bestuurlijke reactie daarop heeft het college aangegeven te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een klantwaarderingsonderzoek. Naar aanleiding van dit rekenkameronderzoek is een

klantwaarderingsonderzoek geïmplementeerd. Dit bestond uit het per e-mail verzenden van een vragenlijst over de beleving en het aangeven van eventuele verbeterpunten inzake de klachtbehandeling. Dit is bij de bevestiging van de afhandeling van alle klachten in 2025 meegestuurd. Hierop is helaas geen enkele respons gekomen. Voor de toekomst heeft de klachtencoördinator hierin het contact met de klachtindieners blijvende aandacht voor. Dit resultaat wordt ook gedeeld met de raden in het jaarverslag van de Commissie bezwaren en klachten.

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

Aanbeveling 1 is opgevolgd en kan van de monitor af.

Naam onderzoek:

Verkeersveiligheid, 22-12-2023

Aanbevelingen

Aanbevelingen aan de raad:

1. Vraag het college het mobiliteitsplan uit te werken in een jaarlijks uitvoeringsprogramma en dit 1-op-1 op te nemen in de begroting. Vraag het college elk jaar te rapporteren over de realisatie van deze plannen en de gevolgen hiervan op te nemen in het uitvoeringsprogramma van het volgende jaar. En dit met de raad te bespreken.
2. Vraag het college jaarlijks de ervaren en gemeten verkeersveiligheid in deze rapportage op te nemen en te verwerken in de uitvoeringsprogramma's. Vraag het college hierin duidelijk aan te geven hoe de cijfers geduid moeten worden.
3. Vraag het college elk jaar de meldingen en klachten over verkeersveiligheid te analyseren en hieruit de leerpunten over te nemen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.
4. Vraag het college eens per twee jaar de lijst met verkeersonveilige locaties te actualiseren en te analyseren en deze te koppelen aan de uitvoeringsplannen.
5. Vraag het college om over de stand van zaken van de uitvoering van deze aanbevelingen eind 2024 te rapporteren.

Reactie college

Het college is van mening dat verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp is dat onze aandacht blijvend nodig heeft. Daarbij kiezen wij ervoor de beschikbare capaciteit zoveel mogelijk in te zetten voor het daadwerkelijk nemen van maatregelen. Daarbij vinden we het uiteraard belangrijk de raad zorgvuldig te informeren. In het mobiliteitsplan is opgenomen dat wij iedere twee jaar een ongevalanalyse uitvoeren. De eerste analyse wordt op dit moment uitgevoerd. Uw suggestie om ook een analyse uit te voeren naar de meldingen en klachten nemen wij in de eerstvolgende analyse mee. De aanbeveling van de rekenkamer om te werken met jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en hierover jaarlijks te rapporteren kunnen wij vanwege de beschikbare capaciteit voor het mobiliteitsplan niet overnemen. Voor het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 zal wel gewerkt worden met jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

De ongevalanalyse is in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd. De raad is middels een raadsbrief en presentatie geïnformeerd

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

JA

Naam onderzoek:

Rapport Rapportage over financiering beheer en onderhoud kapitaalgoederen, 1-6-2023

Aanbevelingen

1. Breng de informatievoorziening op bestuurlijk niveau
2. Versterk de kaderstellende rol op het gebied van maatschappelijke doelen
3. Zorg voor een sluitende beleidscyclus door evaluatie en actualisatie

Reactie college

1. Deze aanbeveling wordt overgenomen. Het is goed om vanuit een integrale beheerambitie het gesprek met elkaar aan te gaan en op die manier strategische en kaderstellend afspraken te maken. Zodat daarop ook gerapporteerd kan worden. De gemeenteraad kan dan vanuit haar rol de uitvoering daarvan beter volgen en bijsturen waar nodig.

2. De aanbeveling om bij plannen nadrukkelijk het gesprek over de bijdrage aan maatschappelijk doelen te voeren wordt overgenomen. Waar het de vraag om alternatieven betreft moeten we voorzichtig zijn. Niet voor alle plannen is een gesprek over alternatieven zinvol en niet altijd kunnen maatschappelijke gevolgen in beeld worden gebracht.
3. Aanbeveling wordt overgenomen.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

Er wordt hard gewerkt om alle beheerplannen te actualiseren. Voor riolering is er nog een actueel beheerplan. Voor wegen is de inventarisatie compleet en wordt gewerkt aan de vertaling richting een raadsvoorstel. Openbare verlichting is in concept gereed. Water (baggeren en beschoeiingen) heeft een actueel plan waar uitvoering aan gegeven wordt

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

NEE

Naam onderzoek:

Subsidiebeleid, 1-10-2022

Aanbevelingen

Aanbevelingen op strategisch niveau

1. Herijk het beleid aan de hand van dit rekenkameronderzoek dat als evaluatie gezien kan worden. Zoals bij de eerste conclusie is vastgesteld, is het huidige subsidiebeleid 'Back to Basics' enigszins gedateerd (2011). Hoewel veel uitgangspunten nog steeds geldig kunnen zijn, is een beleid dat voor de decentralisatie van het sociaal domein is vastgesteld, na elf jaar wel toe aan herijking. Aanbeveling 5 van het vorige rekenkameronderzoek naar het subsidiebeleid was dan ook, evalueer en herijk regelmatig het beleid. Dit is - tot nu toe - niet gebeurd, maar dit rekenkameronderzoek kan gezien worden als een evaluatie. Het verdient dan ook aanbeveling om dit rapport te gebruiken om het beleid zo snel mogelijk te herijken.

2. Geef het subsidiebeleid een duidelijke positie binnen de uitwerking van de MAG

De MAG dient straks te zorgen voor een integrale kaderstelling ten aanzien van het sociaal domein. Dit betekent ook dat het instrument subsidies in die kaderstelling geplaatst moet worden. Immers het instrument subsidies dient faciliterend te zijn aan de doelstellingen in de MAG. Dit betekent dat in de uitwerking van de MAG gekeken moet

worden naar positionering van het instrument subsidies (mede ten opzichte van andere instrumenten als inkoop) en dat betekent een nieuwe invulling van het subsidiebeleid (heroriëntatie). Zorg daarom dat het herijkte subsidiebeleid en de MAG straks goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Houd bij de uitwerking van de MAG in uitvoeringsplannen dus ook rekening met aanbevelingen in dit onderzoek.

- Betrek de gesubsidieerde organisaties bij de uitwerking.
- Werk de MAG uit door deze reeks goed uit te werken: Effect - doelstelling - subdoelstelling - indicator - activiteiten - middelen. Maak daarbij de doelstellingen en subdoelstellingen specifiek en toetsbaar.
- Geef richting aan de manier van verantwoorden aan de gesubsidieerde organisaties, waarbij een duidelijk relatie wordt gelegd conform bovengenoemde reeks (relatie met aanbeveling 5)

3. Denk na over de rolbepaling van gesubsidieerde organisaties binnen de MAG (strategische partner) en heroverweeg hierbij de duur van subsidies.

Bij de conclusies hebben we gesteld dat wanneer de gemeente echt wil sturen op outcome (doeltreffendheid en doelmatigheid), de relatie met gesubsidieerde instellingen meer verandert naar een strategische partnerschap waarbij de gesubsidieerde instelling steeds meer als adviseur fungeert, naast de rol als uitvoerder. Hierbij is het van belang om te bepalen met welke gesubsidieerde organisaties de gemeente een langdurige relatie wil aangaan. Bij deze partners past het jaarlijks verstrekken van een jaarlijkse subsidie niet meer, omdat van deze instellingen ook gevraagd wordt te investeren, die vaak een meerjarig karakter hebben. Het verstrekken van een meerjarige subsidie toont een positieve intentie vanuit de gemeente om te investeren in strategisch partnerschap. Evaluatie van de inzet en de doelrealisatie is gedurende de begrotingsjaren en zeker iedere 4 jaar (bestuurlijke periode) van belang om vast te stellen of de toegevoegde waarde van de gesubsidieerde organisaties nog steeds past bij de doelstellingen van de gemeente. Binnen de overeenkomst moeten daarom afspraken gemaakt worden indien de toegevoegde waarde niet aanwezig is. Met andere woorden, maak bij het begin van de relatie afspraken over de scheiding.

Aanbevelingen op operationeel niveau

6. Vertaal de uitwerking van de MAG in het subsidieverlenings- en vaststellingproces

Het huidige subsidieproces is gestructureerd vormgegeven en geborgd in de organisatie.

Ook de subsidie-ontvangende partijen zijn redelijk tevreden over het proces. Dat neemt niet weg dat er nog verbeter- en aandachtspunten zijn. Op het gebied van administratieve lasten, maar ook op het gebied van communicatie en afstemming tijdens het proces (instellingen tasten bij de vaststelling en aanvraag soms lang in het duister). Zorg dat na de herijking van het subsidiebeleid en uitwerken van de MAG in een uitvoeringskader, hier nog meer aandacht voor is. Maak bijvoorbeeld afspraken over termijnen en de vorm

van verantwoording, zodat ook de manier van verantwoorden door gesubsidieerde organisaties uniform is. Dit brengt duidelijkheid en maakt ook de toets op doeltreffendheid in het vaststellingsproces eenvoudiger.

7. Betrek de raad actief bij het inrichten van de informatievoorziening

Zorg dat raadsleden mee kunnen bepalen hoe en wanneer ze worden ingelicht over zowel de uitvoering als de voortgang op de gemeentelijke doelstellingen en indicatoren. Zorg dat de P&C-cyclus en de overige informatiestromen op inhoud aan elkaar gerelateerd zijn zodat er samenhang en overzicht in de informatievoorziening ontstaat. Houd er daarbij wel rekening mee dat niet alles meetbaar is, maar wel toetsbaar of merkbaar zou moeten zijn. Met andere woorden, niet overal is een (harde) indicator voor te bedenken. Kijk ook of het mogelijk is om een training of expertsessie voor raadsleden te organiseren over het onderwerp subsidies, zodat er op kennis- en expertiseniveau een gelijk spelveld ontstaat, van waaruit de kaderstellende en controlerende rol wordt versterkt voor de gehele raad.

Reactie college

Aanbevelingen op strategisch niveau

1. Deze aanbeveling nemen we graag over. In 2023 zullen wij het subsidiebeleid herijken. Het onderzoek van het subsidiebeleid 'Back to Basics' door de Rekenkamer beschouwen wij als belangrijke input bij deze herijking.

2. Bij de aanbevelingen schrijft u: "De MAG vormt straks een belangrijk inhoudelijk kader voor de subsidies van de gemeente Teylingen. De MAG wordt uitgewerkt aan de hand van uitvoeringsplannen. Dit is een goed moment om de positionering van het subsidiebeleid in mee te nemen en daarbij ook de MAG aan te laten sluiten. Op deze wijze kan de mate van doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidies van de gemeente Teylingen beter naar voren komen en echt gestuurd worden op het bereiken van effecten door de inzet van het instrument subsidies. Dit vormt de belangrijkste aanbeveling van dit rapport".

Wij onderschrijven het belang en de strekking van deze aanbeveling ten zeerste. De MAG biedt een kapstok voor integraal beleid en daarmee ook voor het subsidiebeleid. De eerste stappen zijn reeds gezet.

De maatschappelijke organisaties zijn gestimuleerd om in hun subsidieaanvraag voor het jaar 2023 aan te geven aan welke pijlers van de MAG zij een bijdrage leveren en dit te beschrijven. Organisaties hebben hier in hun aanvraag veelal gehoor aan gegeven.

Bij gesprekken over de aanvraag is de beoogde bijdrage aan de maatschappelijke doelen een belangrijk onderwerp. Daarmee krijgt de wijze van subsidiëring van maatschappelijke partijen een belangrijke positie in het verder geven van richting en het stellen van doelen vanuit de MAG. We verwachten dat deze ervaringen ons inzichten geven, die van waarde zijn bij het herijken van het subsidiebeleid.

3. Wij vinden participatie van de maatschappelijke organisaties bij het realiseren van de ambities uit de MAG van groot belang, net als hun rol bij het herijken van het subsidiebeleid.

De afgelopen jaren hebben wij geïnvesteerd in de vormgeving en borging van het subsidieproces. Dit is een belangrijk, maar arbeidsintensief proces voor de maatschappelijke organisaties en voor de gemeente. Bij het herijken van het subsidiebeleid zullen wij de kansen, die een meerjarige subsidie biedt ten aanzien van langdurig partnerschap, benutten.

4. Versterken van het strategisch partnerschap is belangrijk voor de realisatie van de maatschappelijke doelen. Wij nemen de aanbeveling over. Dit zal onderdeel zijn van het inwerken van nieuwe medewerkers en verder verankerd worden in het trainingsaanbod van de huidige medewerkers.

5. Om de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen haar kaderstellende en controlerende rol in te vullen is in de begroting 2023-2026 in het programma Samenleven dezelfde indeling gebruikt als in de MAG. Daarmee wordt ook de link gelegd met de ambities uit de MAG en de indicatoren waarmee we meten in hoeverre we er, samen met onze partners, in slagen om deze ambities te realiseren. Wij gaan onderzoeken op welke manier in de P&C rapportages informatie verwerkt kan worden over de verleende subsidies.

Aanbevelingen op operationeel niveau

6. Hierin is in het subsidieproces voor de verlening in 2023 een eerste wijziging doorgevoerd. Zie ook de reactie op aanbeveling 2. De inzichten die wij bij deze eerste stap opdoen geven waardevolle input voor de herijking van het subsidiebeleid.

7. Wij zijn in gesprek met de raad over het inrichten van de P&C cyclus. Dit heeft geresulteerd in de nieuwe indeling van het programma Samenleven.

De suggestie van de Rekenkamercommissie om een training of expertsessie voor raadsleden over het onderwerp subsidies te verzorgen nemen we graag over.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

1. In 2025 is de Algemene Subsidie Verordening (ASV) geüpdatet en door de raad vastgesteld. Daarnaast zijn 'nadere regels reservevorming' door het college vastgesteld.

2. Het is de bedoeling om de MAG in 2027 opnieuw te herijken. Daarbij wordt ook bekeken of een herziening van het subsidiebeleid wenselijk is.

3. Het werken met de MAG zorgt ervoor dat maatschappelijke partners steeds meer strategisch adviseur van de gemeente zijn en medeëigenaar van de ambities. Dit heeft voornamelijk niet geleid tot meerjarige subsidies. Bij de herijking van de MAG in 2027 wordt nadere invulling van strategisch partnerschap en meerjarig subsidiëren als mogelijkheid meegenomen.

4. Het versterken van accounthouderschap is inmiddels verankerd in de teamontwikkeling van Maatschappelijke Ontwikkeling.

5. De Rekenkamer heeft in 2025 onderzoek gedaan naar de Maatschappelijke agenda. Op basis van de

aanbevelingen in dit onderzoek zijn begin 2026 afspraken met de raad gemaakt over het beter betrekken van de raad bij de MAG, waaronder beter zicht op financiën en monitorgegevens.

Aanbevelingen op operationeel niveau

6. Ook na de eerdere wijzigingen is er blijvende aandacht voor mogelijkheden het subsidiebeleid te verbeteren.
7. Naar aanleiding van afspraken met de raad zijn ook in 2025 verbeteringen doorgevoerd in de P&C-documenten.

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

JA: De aanbevelingen 4, 6 en 7 zijn wat ons betreft ook hiermee opgevolgd.

Naam onderzoek:

Onderzoek Grip op GOM, 17-1-2020

Aanbevelingen

1. Ontwikkel meer zicht op maatschappelijke effecten van het ISG-beleid, om daartoe de raad in staat te stellen lokale belangen af te wegen tegen regionale belangen. Wellicht vraagt dit om meer te investeren in 'beleidsintelligentie en -monitoring', dat ook mogelijk bruikbaar is op.
2. Ontwikkel met de andere colleges van de samenwerkende gemeenten een regionale agenda of programma voor structurele en regelmatige bijeenkomsten op regionaal niveau tussen gemeenteraden met ruimte voor koepel- en belangenorganisaties en de GOM.
3. Bezie met andere colleges hoe waarborgen in te bouwen naar de GOM met betrekking tot openbaarheid van verantwoording en informatie van de GOM. Dit bovenop de bestaande samenwerkingsafspraken en statuten van de GOM. Stel daarmee de gemeenteraad meer in staat zijn controlerende rol in te vullen. Dit biedt mede een ontwikkelperspectief om het gesprek tussen de gemeenteraad en het college meer op strategisch niveau te tillen.

Reactie college

1. De GOM is de uitvoeringsorganisatie van de ISG. De maatschappelijke effecten daarvan zijn zeker betekenisvol maar zijn niet expliciet in de doelstellingen vastgelegd nog in de ISG geborgd. Dit vraagt om een gezamenlijke aanpak met de samenwerkende gemeenten. Het college is bereid het initiatief te nemen om gezamenlijk met onze regiopartners hierover in gesprek te gaan.
2. Deze aanbeveling is overgenomen onder toezending van het rapport naar de andere colleges van de samenwerkende gemeenten en het college neemt initiatief om hierover met hen in gesprek te gaan. Het college wil hierin samen optrekken met de raad en overlegt met de raad hoe deze aanbeveling zich verhoudt tot aanbeveling 2 aan de raad.
3. Deze aanbeveling wordt overgenomen onder toezending van het rapport naar de andere colleges van de samenwerkende gemeenten en het college neemt initiatief om hierover met hen in gesprek te gaan. Ook wordt dit onderwerp ter sprake gebracht in de aandeelhoudersvergadering van de GOM.

Stand van zaken aanbevelingen Teylingen

31-12-2025:

De herziening van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) is afgerond. Het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport (LGDG) is vastgesteld door het college van de gemeente Teylingen op 16 december 2025. Op dit moment wordt er gewerkt aan een bestuursopdracht voor de uitvoeringsagenda.

Zijn de aanbevelingen opgevolgd en kan het van de monitor af?

NEE

De invulling en uitwerking van de uitvoeringsorganisatie zal een onderdeel zijn van de nog uit te werken uitvoeringsagenda onder het Programma LGDG. Zodra de bestuursopdracht is vastgesteld zal er per onderwerp uit het Programma LGDG worden onderzocht welke uitvoeringsorganisatie, en op welke manier deze uitvoeringsorganisatie, kan opereren. De gemeenteraad zal hierover geïnformeerd worden en/of zal haar rol in kunnen nemen voor een deel van de onderwerpen waarvoor dit van toepassing is. Bovenstaande punten over het onderzoek Grip op GOM worden hierbij meegenomen.
